امام مهدی ذخیره امامت

امام زمان، انتظار و رسالت منتظران در اندیشه امام خمینی

صفر فلاحی

با مقدمه استاد احمد عابدی

بسم الله الرحمن الرحیم

امام مهدی ذخیره امامت

نویسنده:

صفر فلاحی

ناشر چاپی:

زائر- آستانه مقدسه قم

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

امام مهدی ذخیره امامت

مشخصات کتاب

عنوان و نام پدیدآور : امام مهدی ذخیره امامت :امام زمان ، انتظار و رسالت منتظران در اندیشه امام خمینی(ره)/صفر فلاحی.

مشخصات نشر : قم: آستانه مقدسه قم،انتشارات زائر، ۱۳۸۵.

مشخصات ظاهری : ۷۹ ص.؛ ۱۲×۱۶/۵ س م.

موضوع : امامت -- پرسشها و پاسخها

موضوع : رهبری (اسلام) -- پرسش ها و پاسخ ها

موضوع : مهدویت-- پرسش ها و پاسخ ها

شناسه افزوده : آستانه مقدسه قم. انتشارات زائر

رده بندی کنگره : BP۲۲۳/ص۲ن۶ ۱۳۹۱

رده بندی دیویی : ۲۹۷/۴۵

ص: ۱

اشاره

امام مهدی ذخیره امامت :امام زمان ، انتظار و رسالت منتظران در اندیشه امام خمینی(ره)

صفر فلاحی

ص: ۳

تقدیم به :

روح پرفتوح و ملکوتی حضرت امام خمینی، بنیان گذار نظام مقدس جمهوری اسلامی که با افکار الاهی خویش «قیام سرخ و حماسی عاشورا» و «انتظار سبز مهدوی» را در عصر حاضر به تفسیر نشست و درس توحید ، بندگی ، مقاومت ، عدالت ، شرافت ، کرامت ، شهادت ، ایثار ... عزت طلبی ، استقلال ،

آزادی و انتظار داد.

شناسنامه

ص: ۴

فهرست مطالب

پیش گفتار

رکن اساسی اسلام امامت است، امامت و ولایت نیز در وجود مقدس حضرت بقیه اللّه ارواحنا فداه متجلّی شده است. به همین جهت بحث از مسأله مهدویت ضرورتی غیر قابل انکار و این مبحث از زوایای مختلف می تواند مورد بررسی و مطالعه قرار گیرد:

الف: از دیدگاه کلامی و اعتقادی بحث از مهدویت از چنان جایگاهی برخوردار است که می توان آن را استوارترین ستون دین دانسته به طوری که حتی توحید که اولین اصل از اصول اسلام است باید از منظر امامت مورد بررسی قرار گیرد. موحّد واقعی کسی است که خداشناسی را از طریق اهل بیت علیهم السلام بیاموزد، و امروزه بزرگترین مشعل دار توحید و رساترین فریاد یکتاپرستی دست و زبان امام زمان حجه بن الحسن علیهماالسلام است.

ب: از دیدگاه قرآنی آیات فراوانی در قرآن مجید به مساله مهدویت اختصاص دارد. این آیات شریفه به صورتهای گوناگون برخی صریحا و برخی به ظاهر و بعضی با اشاره ویژگیها و ضرورت وجود حجّت حیّ و اوصاف امام زمان علیه السلام و عصر ظهور و آثار و برکات آنرا بیان نموده است.

ج: در مباحث حدیث شناسی و سنت به طور قطع می توان ادعا کرد که

صدها و بلکه هزاران حدیث در کتابهای حدیثی شیعه و اهل سنّت از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و اهل بیت علیهم السلام و نیز در آثار صحابه و تابعین در مورد اندیشه مهدویت وارد شده است.

د: در فلسفه سیاسی اسلام مسأله مهدویت بیانگر حکومت آرمانی دین مقدس اسلام است. مدینه فاضله ای که شیعه به آن معتقد است و برای آن تلاش کرده و نوید رسیدن به آنرا می دهد همان عصر ظهور و حکومت جهانی حضرت مهدی علیه السلام است. در اندیشه شیعه هر حکومتی باید حکومت حضرت مهدی علیه السلام را وجهه همّت خود قرار داده و برای رسیدن به آن و نزدیک شدن به آن تلاش کرده و سعی کند هرچه بیشتر خود را با آ ن تطبیق دهد.

ه : در مباحث عرفانی و کشف و شهود عرفانی مبحث مهدویت از جایگاهی بس رفیع برخوردار است. هر عارفی یکی از دو رکن عرفان خود را بر مسأله ولایت انسان کامل متمرکز کرده است. شناخت انسان کامل غایت قصوی و منتهی آمال و عرش معرفت و شهود عرفانی عارفان و اولیاء اللّه است. انسان کامل صاحب ولایت مطلقه بوده و ولایت چیزی جز نهایت قرب به خداوند نیست. همه اوصاف انسان کامل اعم از علم غیب، اعجاز، عصمت، مظهر اسماء الهی بودن، تصرف در تکوین و... تنها پرتوی از ولایت مطلقه ائمه اطهار و به ویژه حضرت مهدی علیه السلام است. مهمترین دغدغه عرفا، تعریف انسان کامل، شناخت انسان کامل، راههای رسیدن به این معرفت و نشانه ها و ویژگیهای آن و راههای ارتباط با انسان کامل است.

بزرگترین عارف دوران اخیر حضرت آیت اللّه العظمی امام خمینی(ره) عارفی است که در دو بعد نظری و عرفان عملی قله نشین خلوت انس بوده و صاحب نفحات و فتوحات ربانی و نگین انگشتر مشعل داران

وادی عرفان است. و با تعلیقات خود بر شرح فصوص و تألیف مصباح و آداب الصلاه و سر الصلاه ید بیضاء نشان داده و با خلوت و جلوت، اوراد و اذکار، چله نشینی و جهاد، مراقبه و مشاهده، توسل و توجه، تماشاگر خلوت انس ملکوتیان و همنشین جبروتیان گردیده است. دیدگاههای این عارف سترگ در خصوص مسأله مهدویت و ولایت انسان کامل و مسأله انتظار و وظیفه منتظران که به خامه عالمانه جناب حجه الاسلام والمسلمین آقای صفر فلاحی _ که از خادمات خدوم و مخلص آستانه مقدسه حضرت ستی فاطمه معصومه علیهاالسلام است _ تدوین گردیده، گامی است در جهت شناخت بیشتر حضرت ولی اللّه اعظم و ارتباط معنوی و قلبی یافتن با آن حضرت که واسطه بین غیب و شهادت و راهنمای خلق به سوی کمال مطلق است.

امید آنکه مرضی رضای حضرتش باشد.

والسلام علی عباداللّه الصالحین

احمد عابدی / بهمن ماه ۱۳۸۶

ص: ۱۱

مقدمه

«هُوَ الَّذِی أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدی وَ دِینِ الْحَقِّ لِیُظْهِرَهُ عَلَی الدِّینِ کُلِّهِ وَ لَوْ کَرِهَ الْمُشْرِکُونَ».(۱)

خـدا رسول خود را بـا هـدایت و دین و آئین حق فرسـتاد تا دینش که حق است بر همه ادیان غالب گردد؛ ولو مشـرکین به این کار راضی و خشنود نباشند.

طبق بیـان آیـات و روایـات بسـیار از جمله آیه فوق اراده پروردگـار عـالم بر این تعلق گرفته است که نور اسـلام تکامل یافته و جهان گیر شود. این پیروزی بزرگ و غلبه دین مبین اسلام بر همه ادیان و سایه افکندن نور الهی بر سراسر گیتی هنگامی است که امام مهدی علیه السلام از آل محمد صلی الله علیه و آله قیام نماید.

امام مهدی علیه السلام منادی ارزش ها

آری جهـان و دنیـای پر مخـاطره و همراه سـردرگمی و پریشـانی بـه سر خواهـد آمـد . مصـلحی بزرگ از تبـار علی و فـاطمه علیهماالسلام ظهور نموده و جان، جامعه و جهان را اصلاح خواهد کرد.

پیامبر بزرگوار اسلام صلی الله علیه و آله فرمود:

«لو لم یبق من الدهر الایوم لبعث اللّه تعالی رجلاً من اهل بیتی یملأها عدلاً کما

۱– ۱ . توبه ، ۳۳.

ملئت جورا.»(۱)

به اعتقاد ما مصلح کل با تمام خصوصیات و امتیازات در منابع دینی و تاریخی معرفی شده است .

او فرزند امام حسن عسگری علیه السلام ... از عترت پیامبر و مظهر عدل کامل الهی است. عدالت مهدوی چنان گسترده ، و فراگیر و دقیق است که هیچ جای زمین باقی نماند مگر اینکه به برکت عدل و احسان او فیض برده و زنده شود ؛ حتی جانوران و گیاهان نیزاز برکت عدالت و دادگری او بهره مند خواهند شد .(۲) عصر ظهور او دورانی شیرین و جذاب همراه با مهر و برادری خواهد بود. او منادی ارزش های ناب اسلامی است بشر طعم شیرین معارف عبودیت، بندگی، آزادی و آزادگی را در عصر او خواهد چشید. بشریت روزی را شاهد خواهد بود که پرچم صلح، صفا، ایثار، ایمان، کرامت، عدالت، سخاوت... هدایت الهی و رحمانی به اهتزاز درآمده است...

ویژگیهای برجسته او

اشاره

امام زمان علیه السلام در سیرت رفتار و شخصیت دارای ویژگی های برجسته ای است که به بعض آنها اشاره می کنیم :

۱ . بنده خدا

از بزرگترین صفات انبیا و اولیای الهی که در قرآن به آن بسیار توجه شده است «عبودیت» و «بندگی» ایشان است ، طوری که نامی از پیامبری به میان نیامده مگر اینکه او را به عنوان بنده = عبد معرفی کرده

۱- ۱ . میزان الحکمه، ج۱، ۱۷۹.

۲- ۲ . خورشید مغرب ، ۳۳ با تفاوت . درباره عدالت مهدی علیه السلام نک : غیبت نعمانی ، ۱۵۰ و بحارالانوار ، ج ۵۲ ، ۳۴۵ و بحارالانوار ، ج ۵۳ ، ۶۳ و عقد الدرر ، ۲۱۹ .

است . امام مهـدی علیه السـلام که خاتم اولیاست ، در برابر خدا بسـیار فروتن بوده و در برابر عظمت الهی خاشع است . خدا و عظمت او در وجود حضـرتش متجلی است . همواره بیم خـدا به دل دارد و به مقام تقربی که نزد خدا دارد ، مغرور نمی شود . در حکومت او به احدی بدی نرسد ، مگر آنجا که حد خدایی جاری گردد.(۱)

۲ . خلق محمدی

قرآن کریم ، پیامبران و از جمله ابراهیم خلیل و حضـرت محمّـد صـلی الله علیه و آله را به عنوان «الگو» و «اسوه» در همه شؤون زندگی معرفی می کند . رسول خدا در قول و فعل مفسـر آیه به آیه قرآن است و بدینسان به داشتن خلق عظیم هم ستوده شده است «وَ إِنَّکَ لَعَلی خُلُقٍ عَظِیمٍ» . آری مهـدی علیه السـلام هم صـاحب حشـمت ، سـکینه و وقـار است . مهـدی جامه هایی درشت بر تن می کنـد و نـان ساده می خورد . علم و حلم او از همه مردم بیشتر است . او همنام پیامبر و صاحب و دارنـده خلق محمدی است .(۲)

امـام علی علیه السـلام روزی به امـام حسـین علیه السـلام نگاهی کرد و فرمود «این پسـر من آقاست . چنانکه پیامبر نیز او را آقا نامیده ؛ خداوند از دودمان او مردی هم نام پیامبر به وجود آورد که در خوی و سـیرت مانند خود آن حضرت است به هنگامی که مردم از همه جا غافل و حق از میان برود و ظلم سراسـر گیتی را فراگرفته باشـد ، ظهور کنـد ... او زمین را پر از عدل کند ، همچنان که پر از ظلم و ستم شده باشد .»(۳)

۳ . اهل جود و کرم

از جمله ویژگیهای امام مهدی علیه السلام صفت جود و برخورد کریمانه با

۱- ۱ . خورشید مغرب ، به نقل از المهدی الموعود ، ج ۱/۲۸۰ .

۲- ۲ . همان .

۳- ۳ . بحارالانوار ، ج ۵۱ ، باب ۴ ، ح ۱۱۹ .

دیگران است او تحقق بخش «وَعادَتُکَمُ الْاءِحْسانُ وَسَجِیَّتُکَمُ الْکَرَمُ»(۱) است .

بخشنده بودن در عصر او به عنوان یک فرهنگ در بین مردمان رواج می یابد . حتی در روایت آمده است که در آن زمان مؤمنان در معاملات از یکدیگر سود نمی گیرند . امام علیه السلام اهل بخشش است و بدون سخت گیری نیاز و خواسته دیگران را برآورده می سازد . او نسبت به عمال و کارگزاران و مأموران دولت خویش سخت گیر ، دقیق و با ناتوانان و مستمندان بسیار دلرحم و مهربان است .(۲)

امام عصر علیه السلام در برنامه خویش اساس کارش نیز بر تزکیه و تعلیم بنا نهاده شده است . مرحوم آیت اللّه طالقانی ذیل خطبه ۱۳۴ نهج البلاغه سخنی نغز دارند که می آوریم :

«اساس کار او نه متکی به جنگ است و نه تهدید به سرنیزه و قوانین تحمیلی ، شروع اصلاح و سازندگی اش از عقول و نفوس بشری ، است . این کاری است که نه قدرت نظامی می تواند انجام دهد و نه قوانین و تعلیمات و علوم بشری . معلوم و اکتشاف بشری هرچه پیش رود و وسعت یابد ، اگر با هدایت و اصلاح و رشد عقلی و نفسانی همراه نباشد به خیر و صلاح بشری نخواهد بود ... تحدید هواها و طغیانها به وسیله هدایت و تنویر عقول و رشد کافی ، نخستین کار و انقلاب است که شخصیّت عالی آینده انجام می دهد و این هم دو قسمت دارد : قسمت نخست رشد و هدایت کلی و عمومی است برای همه بشر ، قسمت بعد هدایت و حاکمیت شخص قرآن است که همان حاکمیت خدا و مشیّت اوست ...»(۳)

۱- ۱ . مفاتیح الجنان ، زیارت جامعه کبیره.

۲- ۲ . خورشید مغرب ، ۳۰ .

۳- ۳ . آینده بشریت از نظر مکتب ما ، ص ۴۹-۵۰.

۴ . برپاکننده دولت عدالت

از خصوصیات بارز امام مهدی علیه السلام و حکومت او عدالت گسترده در همه زمینه ها است . طوری که سراسر زمین از عدل و داد پر شود . هیچ جای زمین باقی نماند ، مگر اینکه به برکت عدل و احسان او فیض برده و زنده شود . حتی جانوران و گیاهان نیز از این برکت و عدالت و دادگری و ... بهره مند می گردند(۱).

در احادیث فراوان این نکته بازگو شده است که عدالت مهدوی چنان گسترده و دقیق است که به هیچکس در هیچ چیز هیچگونه ستمی نرود . نخستین نشانه عدل او اینکه سخنگویان حکومت او در مکه فریاد می زنند :

«هر کس نماز فریضه خویش را در کنار حجرالاسود و محل طواف ، خوانده است و اکنون می خواهد نماز نافله بخواند به کناری رود تا حق کسی پایمال نگردد و هر کس می خواهد نماز فریضه بخواند بیاید و بخواند.(۲)

عصر غیبت و دوران انتظار نیز بخشی شیرین و جذّاب از عصر ظهور می تواند باشد ؛ به شرطی که ایمان تقویت، ارزش های دین و مکتب تحکیم، انقلابیون و منتظران در راه خدا استوار و به وظایف و تکالیف خویش عمل نمایند.

آری پرهیز از بدی و بدعت و ترویج نیکی و معروف از جمله وظایف منتظران حکومت عدل جهانی است. آمادگی و کسب علوم و مهارت های لازم و فرآهم آوردن شرایط ظهور از دیگر برنامه هایی

۱- ۱ . خورشید مغرب ، ۳۳ ، به نقل از بحارالانوار. نک . غیبت نعمانی ، ۲۳۷ ، باب ۱۳ ، حدیث ۲۶ و بحارالانوار ، ج ۵۲ ، ص ۳۰۴ .

۲- ۲ . اصول کافی ، ج ۴/۴۲۷ .

است که شیفتگان دولت حق بر عهده دارند. و بالاخره از مهمترین و اساسی ترین وظایف آنهاکسب معرفت و شناخت نسبت به امام زمان«عج» است که حیات واقعی و انسانی ما در گرو آن است که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود: «من مات و لم یعرف امام زمانه مات میته الجاهلیه.»(۱)

ابعاد گوناگون وظایف منتظران

هرچند تکالیف و وظایف منتظران در عصر غیبت فراوان است و بزرگان نیز در آثار خود آنها را برشمرده اند ، ما در این قسمت تنها به بعض ابعاد آن اشاره می کنیم .

۱ . بعد دینداری : منتظر باید کوشش نماید تا دین و عقاید خود را در عمل ، اعتقاد و مبانی حفظ نماید ، و در کسب آگاهی های لازم از اسلام ناب محمدی کوشش نماید...(۲)

۲ . بعد دین آموزی و نشر معارف : از وظایف منتظران اینکه در راه ترویج اندیشه ناب اسلامی تلاش نماید سعی کند روح تعهد و تعبد را در جامعه گسترش دهد ... پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله فرمود :

«خوشا به حاش شکیبایان در غیبت او ، خوشا به حال پابرجایان در محبت او ، که خدا آنها را در کتاب خود توصیف نموده این قرآن هدایت است برای پرهیزگاران(۳) .

۳ . بعد فرهنگی و اقتصادی : حراست از فرهنگ دینی و اسلامی و مرزبانی اندیشه اسلامی و زنده نگه داشتن آن از جمله وظایف منتظران است. بدون تردید تبلیغ این فرهنگ پویا بدون پشتوانه مالی و

۱- ۱ . کافی، ج۱،۳۷۷ ؛ نک بحارالانوار ، ج ۵۱ ، ۷۳ .

۲- ۲ . بحارالانوار ، ج ۵۱ ، ص ۱۵۱ .

۳- ۳ . ینابیع الموده ، ج ۳ ، ص ۱۰۱.

اقتصادی امکان پذیر نیست و به همین جهت منتظران باید با سعی و تلاش در عرصه های مختلف صنعت ، کشاورزی و ... این آرزو و خواست را تحقق بخشند.

۴ . بعد سیاسی و نظامی : منتظر دولت کریمه نمی تواند خود را از حضور سیاسی و اجتماعی محروم نماید . در صورت غیبت او از صحنه های سیاسی و اجتماعی جا برای اشخاص غیر معتقد باز می شود و کسانی مسند امور را به دست خواهند گرفت که موجب انحراف جامعه می شوند ... طبق دستور حیات بخش قرآن : وَأَعِدُّوا لَهُمْ ما اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِباطِ الْخَيْلِ(۱) دینداران در همه اعصار به ویژه عصر غیبت باید نیرومند باشند و با تمام توان از آیین و فرهنگ خویش دفاع هم جانبه نمایند .

۵ . بعد دانش روز و سازماندهی : حضور منتظران در جامعه وقتی کارساز و کارآمد است که همراه با دانش ، آگاهی و سازماندهی باشد یعنی در صورتی که تشکیلاتی منسجم و نیرومند باشد ، از هرز رفتن نیروها جلوگیری می کند و زمینه ظهور و شرایط آن را بهتر فراهم می نماید ... به دو حدیث ذیل توجه کنید:

پیامبر اعظم خطاب به اصحابش فرمود : شما اصحاب من هستید، لکن برادران من مردمی اند که در آخرالزمان می آیند . آنان به نبوت و دین من ایمان می آورند با اینکه مرا ندیده اند ... هر یک از آنان اعتقاد و دین خویش را به هر سختی نگاه می دارد . چنانکه گویی درخت خار مغیلان را در شب تاریک با دست پوست می کند یا آتش پردوام چوب تاغ را در دست نگاه می دارد آن مؤمنان مشعل های فروزان اند در

۱- ۱ . انفال / ۶۰ .

تاریکی ها و خداوند آنان را از آشوب های تیره و تار (آخر الزمان) نجات خواهد داد.(۱)

امام سجاد علیه السلام خطاب به ابوخالد فرمود :

«ای ابوخالد مردمانی که در روزگار غیبت به سر می برند و معتقدند و منتظر از مردمان همه زمان ها افضلند ؛ زیرا که خدای متعال به آنان خرد و فهم و معرفتی داده است که غیبت امام برای آنان مانند حضور است این مردم را خدا مانند سربازان پیکارگر صدر اسلام قرار داده است همان ها که در رکاب پیامبر شمشیر می زدند و پیکار می کردند آنان اخلاص پیشگان حقیقی و شیعه واقعی اند که مردم را به دین خدا دعوت می کنند.(۲)

آن چه پیش روی شما خوانندگان گرامی قرار دارد بخشی از کلمات، سخنرانی ها، پیام ها و آثار گرانبهای برجای مانده از امام خمینی رحمه الله بنیان گذار نظام جمهوری اسلامی درباره امام عصر علیه السلام ، انتظار و وظیفه منتظران می باشد.

هرچند دامنه مباحث پیرامون امام، امامت، هدایت، حجت الهی، حقیقت محمدیه، ولایت، ولایت انسان کامل و... و مقامات ائمه هدی علیه السلام در سخنان امام و آثار ایشان فراوان است، لکن در این مجموعه مختصر سعی گردیده مطالبی جمع آوری شود که پیرامون شخصیّت امام عصر علیه السلام دوران و عصر غیبت و وظایف منتظران است.

در پایان این نوشتار یک پیام و متن دو سخنرانی از امام خمینی رحمه الله به مناسبت نیمه شعبان جهت بهره و استفاده بیشتر آورده شده است.

امید است با شناخت و انتظار صحیح و سازنده که همراه با امید به

۱- ۱ . بحار ، ج ۵۲ ، ۱۲۴ .

۲- ۲ . همان ، ۱۲۲ .

آینـده ای روشن و عاملی است بزرگ برای پیشـرفت ، ترقی و کمال جویی در به وجودآوردن شـرائط و زمینه ظهور آن یگانه منجی عالم بشریت سهیم باشیم . ان شاء اللّه .

پایـان این پیش گفتـار را بـا یـک بنـد از ترجیع بنـد «رازهستی» (نقطه ی عطف) امـام خمینی به پایان برده همنوا با منتظران آن بزرگوار زمزمه می کنیم .

ای صورت رسای آسمانی ای رمز ندای جاودانی

ای قله ی کوه عشق و عاشق وی مرشد ظاهر و نهانی

ای جلوه ی کامل انا الحق در عرش مرفّع جهانی

ای موسی صعق دیده در عشق از جلوه ی طور لامکانی

ای اصل شجر ، ظهوری از تو در پرتو سرّ سرمدانی

برگوی به عشق سرّ لاهوت در جمع قلندران فانی

ای نقطه عطف راز هستی برگیر ز دوست جام مستی

صفر فلاحی

قم مقدس ــ محرم الحرام / ۱۴۲۷

فصل اول

امام زمان واسطه فیض و ناظر اعمال

به اعتقاد ما ادامه حیات بر کره زمین وابسته به حجت خداست .

بشر و همه موجودات محتاج واسطه ای هستند که فیض را از مبداء فیاض گرفته به آنها برساند و این واسطه در هر عصر حجت خدا در زمین است.

حضرت امـام خمینی رحمه الله وجود امام زمان«عـج» را واسـطه فیض و عنایات الهی می دانـد و با کمال افتخار اعلام می دارد آن بزرگوار امروز سکان هدایت را بر عهده دارند:

«ولی اللّه اعظم و بقیه اللّه فی ارضه ارواحنا لمقـدمه الفدا که واسـطه فیض و عنایات حق تعالی است و دعای خیرش بدرقه امت جدّ بزرگوارش صلی الله علیه و آله می باشد».(۱) و در جایی می فرماید:

«ما مفتخریم که ائمه معصومین از علی بن ابی طالب گرفته تا منجی بشـر، حضرت مهدی صاحب زمان ـ علیهم آلاف التحیات والسلام ـ که به قدرت خداوند قادر زنده و ناظر امور است، ائمه ما هستند.»(۲)

نفس امام و تصرف در عالم

امام راحل رحمه الله برای خلیفه الهی در این نشئه و عالم تصرفی تام و تمام را قائل است و می فرماید:

ص: ۲۲

۱- ۱ . صحیفه امام، ج۱۷،۳۱۶. و نک اصول کافی ، ج ۱ ، ۱۷۹ .

۲- ۲ . صحیفه امام ، ج ۲۱ ، ص ۳۹۶ .

«چون لیله القـدر لیله توجه تام ولی کامل و ظهور سـلطنت ملکوتیه اوست به توسط نفس شـریف ولی کامل و امام هر عصـر، و قطب هر زمان که امروز حضرت بقیه اللّه فی الارضین، سیدناو مولانا و امامنا و هادینا حجه بن الحسن العسگری ارواحنا لمقدمه فداء است تغییرات و تبدیلات در عالم طبع واقع شود...».(۱)

در بیانی دیگر می فرماید:

«اگر سـرّ لیله القـدر و سرّ نزول ملائکه در شب های قدر ــ که الآن هم برای ولی اعظم حضـرت صاحب «سـلام اللّه علیه» این معنا امتداد دارد ــ سرّ این ها را ما بدانیم، همه مشکلات ما آسان می شود».(۲)

ذخیره خدا

امام خمینی با اشاره به اهمیت قضیه غیبت و لزوم آمادگی و مهیا شدن برای آمدن حضرت مهدی«عج» آورده اند: «قضیه غیبت حضرت صاحب، قضیه مهمی است که به ما مسائلی می فهماند، مِن جمله این که برای یک همچو کار بزرگی که در تمام دنیا عدالت به معنای واقعی اجرا بشود، در تمام بشـر نبوده کسـی، الا مهدی موعود «سـلام اللّه علیه» که خدای تبارك و تعالی او را ذخیره کرده است برای بشر...

در زمـان ظهـور مهـدی موعـود ــ سـلام اللّه علیه ــ که خداونـد ذخیره کرده است او را از بـاب این که هیـچ کس در اولین و آخرین، این قـدرت برایش نبوده است و فقط برای حضـرت مهـدی موعود بوده است که تمام عالم را، عدالت را در تمام عالم گسترش بدهد و آن چیزی که انبیاء موفق

۱- ۱ . همان.

۲- ۲ . همـان، ۳۵۲. نـک . اصول کـافی ، ج ۱ ، ۲۴۹ ؛ همـان ، ۲۵۲ و ۲۵۳ ؛ رسـول خـدا صـلی الله علیه و آله فرمود : «به لیله القدر ایمان بیاورید ، زیرا برای علی بن ابی طالب و یازده فرزند بعد از اوست.» کمال الدین ، ج ۱ ، ۲۸۰ .

نشدند به آن با این که برای آن خدمت آمده بودند، خدای تبارك و تعالی ایشان را ذخیره کرده است...(۱)

یا می فرماید:

«خودمان را مهیا کنیم از برای آمدن آن حضرت. من نمی توانم اسم رهبر روی ایشان بگذارم. بزرگتر از این است. نمی توانم بگویم که شخص اول است؛ برای این که دومی در کار نیست، ایشان را نمی توانیم ما با هیچ تعبیری، تعبیر کنیم الاّ همین که مهدی موعود است . آنی است که خدا ذخیره کرده است برای بشر.»(۲)

در بیانی دیگر امام آورده اند:

«آخرین ذخیره امامت حضرت بقیه اللّه ارواحنا فداه و یگانه دادگستر ابدی و بزرگ پرچمدار رهایی انسان از قیود ظلم و ستم استکبار... [می باشد].(۳)

عصاره موجودات

امام خمینی حضرت ولی عصر«عج» را انسان کامل و عصاره موجودات دانسته ذیل آیه «وَالعَصْرِ إِنَّ الإِنْسانَ لَفِی خُسْرٍ» می فرماید:

وَالعَصْرِ إِنَّ الإِنْسانَ لَفِی خُسْرٍ، عصر هم محتمل است که در این زمان حضرت مهدی _ سلام اللّه علیه _ باشد یا انسان کامل باشد که مصداق بزرگش رسول اکرم و ائمه هدی و در عصر ما حضرت مهدی _ سلام اللّه علیه _ است. قسم به عصاره موجودات، عصر، فشرده موجودات، این که فشرده همه عوالم است، یک نسخه ای است نسخه تمام عالم، همه عالم در این موجود، در این انسان کامل

ص: ۲۴

۱- ۱ . صحیفه امام، ج۱۲، ۴۸۰ _ ۴۸۸ ، و نک ، غیبت شیخ طوسی ، ۱۰۴ و غیبت نعمانی ، ۱۵۴ .

۲- ۲ . همان ص ۴۸۲.

۳- ۳ . همان. ج ۲۱،۳۲۵.

عصاره است و خدا به این عصاره قسم می خورد.»(۱)

بقیه اللّه خاتم ولایت

حضرت امام قدس سره در بخشی از سخنان خود پیرامون نبوت و امامت بر این عقیده است که نور نبوت و امامت از صدر خلقت بوده و خواهد بود و می فرماید:

«صلوات و سلام خدا بر پیامبران خود، خصوصا خاتم و افضل آنان حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه و آله وسلم و بر امامان و اولیای عظیم الشأن خداوند، به ویژه خاتم آنان مهدی منتظر بقیه اللّه فی الوری ارواحنا لمقدمه الفداء.(۲)

در جایی آورده اند:

«ما قائل به این هستیم که نور نبوت و نور امامت از صدر خلقت بوده است و تا آخر خواهد بود.(۳)

افضلیت پیامبر و ائمه علیهم السلام

درباره خلقت انوار مقدّسه معصومین علیهم السلام و افضلیت ایشان به حدیث ذیل توجه کنید :

صدوق الطائفه رضوان اللّه علیه ــ فی عیون أخبار الرضا علیه السلام باسناده عن مولانا و سیّدنا ، علی بن موسی الرضا ــ علیه آلاف التحیّه والثناء ــ عن آبائه ، عن علّی بن أبی طالب علیهم السلام قال :

قال رسول اللّه صلی الله علیه و آله : «ما خَلَقَ اللّه ُ أفْضَلَ مِنِّی ؛ وَ لا أَکْرَمَ عَلَیْهِ مِنّی . قالَ

ص: ۲۵

۱- ۱ . صحیفه امام، ج ۱۲، ۴۲۳؛ جهت اطلاعات بیشتر به کتب تفاسیر ذیل سوره «عصر» مراجعه شود.
۲- ۲ . همان، ج۱۸، ص ۱۴۹ ــ ۱۵۰ .
۳- ۳ . همان، ج ۲،۲۵۰.

عليّ عليه السلام فَقُلْتُ ؛ يَا رَسُولَ اللّه فَأنْتَ أفْضَلُ اَمْ جبرَئيلُ عليه السلام ؟ فَقَالَ صلى الله عليه و آله : يا عَلِىُ إنَ اللّه _ تَبَارَکَ وَتَعالى _ فَضَّلَ اَنبيائَهُ المُرسَلينَ عَلَى مَلائِکَتِهِ الْمُقَرِبينَ وَفَضَّلَنى عَلى جَميعِ النّبِيّينَ وَالْمُرْسَلِيْنَ وَالفَضْلُ بَعْدِى لَکَ يَا عَلِىُ و لِلأئمَّهِ مِنْ بَعدِکَ ؛ وَ إنَّ الْمَلائِکَهَ لَخُدّامُنا وَخُدّامَ مُحبيّنا . يَا عَلىُ، الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَن حَولَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِم وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلّذينَ آمَنُوا بِولايَتِنَا يَا عَلِىُ، لَوْلا نَحْنُ ما خَلَقَ اللّه آدمَ عليه السلام وَ لا حَوّاءِ وَ لا الجَنَّهُ وَ لا النّار؛ وَ لا السَّماءَ وَ لا الأرضَ فَکَيْفَ لا نَکُونُ أفْضَلَ مِنَ الْمَلائِکَهِ وَ قَد سَبَقْنَاهُمْ إلى مَعرِفَهِ رَبَّنَا وَتَسْبيحِهِ وَتَهْليلِهِ وَتَقْديسِهِ لاِءنَّ أَوّلَ مَا خَلَقَ اللّه _ عَزَّوَجَلَّ _ أرْواحُنا ؛ فَأَنْطَقَهَا بِتوحيدِهِ وَ تَمْجيدِهِ ثُمَّ خَلَقَ الْملائِکَهَ . فَلَمَّا شاهَدوا أَرواحَنا نُورا واحِدا ، استَعظَمَت أَمْرَنَا فَسَبَّحنا ، لِتَعلَمَ الْمَلائِکَهُ أنّا خَلقٌ مَخْلُوقُونَ ، وَأَنَّهُ مُنَزَّه عن صِفاتِنَا ؛ فَسَبَّحَتِ الْملائِکَهُ بِتَسْبيحِنا وَنَزَّهَتْهُ عَن صِفاتنا . فَلَمّا شاهَدوا عِظَمَ شأنِنا، هَلَّلنَا لِتَعْلَمَ المَلائِکَهُ أن لاَ إلهَ إلاّ اللّه ، وَ أنَا عَبيدٌ ، و لَسنا بالآلِهَهِ يَجبُ أن نُعْبَدَ مَعَهُ أو دُونَهُ فَقَالُوا : لا إلهَ إلاّ اللّه فَلَمَّا شَاهَدُوا کِبَرَ مَحَلِّنا ، کَبَّرنـا ، لِتَعلَمَ الْمَلائِکَهُ أنَّ اللّه تَعالى أَکبَرُ مِن أن يُنالَ عِظَمُ المَحَلِّ إلاّ بِهِ . فَلَمّا شاهَدوا ما جَعَلَه اللّه لَنا مِنَ الْعِزَّه و القُوَّهِ ، قُلْنَا : لا حَوْلَ وَ لا قُوَّهَ إلاّ باللّه لِتَعلَمَ الْمَلائِکَهُ ان لاحول لنا ولاقوه الا باللّه فلمّا شاهـدوا ما انعم اللّه به علينا واوجَبَهُ لنا من فرض الطاعه ، قلنـا : الحمـدللّه ، لِتعلم الملائکهَ ما يَحِقُّ للّه ِ تَعالى ذِکرُهُ عَلَينا مِنَ الحَمدِ عَلى نِعَمِهِ ؛ فَقالَتِ المَلائکَهُ : «الحَمدُ للّه .» فِبنا اهَتَدُوا إلى مَعرِفَهِ تَوحيدِ اللّه _ عزَّوَجَلَّ _ وَ تسَبيحِهِ وَتَهليلِهِ وَ تحميده وتمجيده . ثُمَّ ، إنَّ اللّه _ تبارَکَ وَ تَعالى _ خَلَقَ آدَمَ عليه السلام فَأَودَعَنا صُلبَهُ ؛ وَأمَرَ المَلائکَهَ بِالسّجودِ لَهُ تَعظيما لَنا وإکراما ؛ وَکانَ سُجودُهُم للّه _ عَزَّوَجَلَّ _ عُبودِيَّهً ، وَلِآدَمَ إکراما وطاعهً ، لِکَونِنا فى صُلبِهِ . فَکَيفَ لا نَکونُ أَفْضَلَ مِنَ المَلائکهِ وَقَد سَجَدوا لِآدَمَ کُلُّهُم أَجمعُون؟

وَإنَّهُ لما عَرَجَ بى إلى السَّما ، أَذَّنَ جَبَرئيلُ _ عليه السلام _ مَثْنى مَثْنى ؛ وَأَقامَ مَثنى و

مَثَنى . ثُمّ قالَ لى : تَقَدَّم يا مُحَمّدُ . فَقُلْتُ لَهُ : يا جبرئيل اتَقَدَّمُ عليك؟ فقال : نعم انّ اللّه ــ تبارك وتعالى ــ فَضَّلَ أنبيائَهُ عَلَى مَلائِكَتِه أجمَعينَ ، وَفَضّلَكَ خاصَّةً. قال فَتَقَدَّمتُ ، فَصَلَّيتُ بِهم ، وَلافَخر .

فَلَمّا انتَهَيْتُ إلى حُجُبِ النُّورِ ، قالَ لى جَبرَئيلُ تَقَدَّم ، يا مُحمَّدُ؛ وَتَخَلَّفَ عَنِّى . فَقُلْتُ : يَا جَبرئيلُ فى مثلِ هذا المَوضِعِ تُفارِقُنى؟ فَقالَ : «يَا مُحَمّدُ إنَّ انتَهاءَ حَدِّى الَّذى وَضَعَنى اللّه ، ــ عَزَّوَجَلَّ فِيْهِ إلى هَذا المَكانَ ؛ فَإن تَجاوَزتُه ، احَتَرقَتْ أَجنحَتى بِتَعَدِّى حُدودَ رَبّى ــ جَلَّ جَلالُهُ ــ فَزَخَّ بِى فى النُّورِ زَخَّةً ، فَزجَّ بى فى النور زَجَّةً حَتّى انتَهَيتُ إلى ما شاءَ اللّه عَزَّوَجَلَّ من عُلُوِّ مُلكِهِ فَنُودِيتُ : يا مُحَمَّدُ . فَقُلْتُ لَبَّيْكَ رَبّى وَ سَعدَيكَ تَبارَكْتَ وَتَعالَيْتَ فَنُودِيتُ : يَا مُحَمَّدُ ، أَنْتَ عَبدى ، وَ أَنا رَبُّكَ ، فَإيّاىَ فَاعبُد ؛ وَ عَلَىَ فَتَوَكَّل . فَإنَّكَ نورى فى عبادى ، وَرَسُولى إلى خلقى ، وَحُجّتى عَلى بَرِيَّتى . لَكَ وَ لِمَن تَبَعَك خَلَقتُ جَنَّتى وَ لِمَن خالَفَكَ خَلَقتُ نارى ؛ وَ لأوصِيائِكَ أَوجَبتُ كَرامَتى ؛ وَلِشيَعتِهم أَوجَبتُ ثَوابى . فَقُلتُ يَا رَبِّ وَ مَن أَوصيائى؟ فَنُودِيتُ : يا مُحَمَّدُ أَوصياوءكَ المكتُوبُونَ عَلَى ساق العَرش؛ فَنَظَرتُ وَأنا بَينَ يدى رَبّى ــ جَلَّ جَلالُهُ ــ إلى ساقِ العَرشِ ؛ فَرَأيتُ اثنى عَشَرَ نُورا ؛ فى كُلِّ نُورٍ سَطَرٌ أَخضَرُ ؛ عَليهِ اسمُ وَصِىٍ مِن أَوصيائى أَوَّلُهُم عَلِىُ بنُ أَبى طالِبٍ عليه السلام وَ آخِرهُمُ مَهدِىُ أُمَتى . فَقُلْتُ : يَا رَبِّ هوءُلاءِ أَوصيائى بَعدى؟ فَنُوديتُ : يا مُحَمَّدٌ ، هوءُلاءِ أَوليائى وَ أَحِبّائى وَ أَصفيائى وَ حُجَجى بَعدَكَ عَلى بَرِيَّتِى ؛ وَ هُمْ أَوصياوءُكَ وَخُلَفاوءُكَ وَخَيرُ خَلقى بَعدكَ؛ وَ عِزَّتى وَ جَلالى ، لأُظهِرَنَّ بهم دينى ، وَ لأُعلِيَنَّ بِهِم كَلِمَتى ، وَلأُطَهِّرَنَّ الأرضَ بِآخِرِهِم مِن أعدائِى ؛ وَ لأُمَلِّكَنَّهُ مَشارِقَ الأرضِ وَ مَغارِبَها ؛ وَ لأُسَخِّرَنَّ لَهُ الرياحَ ، وَ لاءُذَلِلَنَّ لَهُ السحابَ الصَّعابَ ؛ و لأُرَقِّيَنَّهُ فِى الأسبابِ ؛ وَ لأنُصرَنَّهُ بِجُندى وَ لأَمُدَّنَّهُ بِمَلائِكَتى حَتّى يُعلِنَ دَعوَتى وَ يَجمَعَ الخَلقَ على تَوحيدى . ثُمَّ لأُدِيمَنَّ مُلكَهُ وَلأُداوِلَنَّ الأَيّامَ بَينَ أَوليائى

إلی یَومِ القِیامَهِ.

صـدوق الطـایفه ــ رضوان اللّه علیه ــ در عیون اخبـار الرضا علیه السـلام با سـندش به مولا علی بن موسـی الرضا ــ علیه آلاف التحیه والثناء ــ به نقل از پدرانشان ، به نقل از حضـرت علی بن ابیطالب علیه السـلام روایت کرده است، که حضـرت رضا علیه السـلام فرمودنـد : «رسـول خـدا صـلی الله علیه و آله فرمودنـد : خداونـد مخلـوقی برتر از من و گرامیـتر از من خلـق نفرمـوده . حضـرت علی علیه السـلام فرمود : گفتم : «ای رسول خـدا ، شـما برترید یا جبرئیل؟» فرمود : علی ، خدای ــ تبارک و تعالی ــ انبیای مرسل خود را بر ملائکه مقربش برتری عطا فرمود و مرا بر تمامی انبیا و مرسلین برتری داد .

و پس از من فضـل و برتری از آنِ تـو و ائمه پس از تـوست ، و فرشـتگان خـادم مـا و خـادم دوسـتداران مـا هسـتند . ای علی ، حاملان عرش و همه کسانی که گرداگرد عرشند ، به ولایت ما خداوند را با حمد کردن می ستایند و تسبیح می گویند و برای مؤمنین طلب مغفرت مینماینـد . ای علی ، اگر مـا نبودیم آدم علیه السـلام و حوّا و بهشت و جهنم و آسـمان و زمین ، خلق نمی شد . پس ، چگونه (ممکن است) از ملائکه برتر نباشـیم و حال آنکه ما در شـناخت خداوند و تسبیح و تهلیل و تقدیس او ، بر آنـان پیشـی گرفتیم ؛ زیرا اولین موجودی که خـدای عزوجـل خلق فرمود ، روح ما بود که آ ن (روحها را) به توحیـد و تمجید خود گویا فرمود . سـپس، ملائکه را خلق نمود . پس ، چون آنان ارواح ما را (به صورت) نوری واحـد مشاهده کردند ، شأن و منزلت ما را عظیم داشتند ؛ پس ما تسبیح گفتیم تا ملائکه بدانند که ما موجوداتی خلق شده (خداوند) هستیم .

و بدانند که خداوند از صفات ما (مخلوقات) منزّه است . پس ،

ملائکه به دنبال ما تسبیح گفتند و حق ـ تبارک و تعالی ـ را از صفات ما (مخلوقات) پیراسته دانستند ، و چون ملائکه عظمت شأن و جایگاه ما را دیدند ، ما تهلیل گفتیم تا بدانند که جزء «اللّه» خدایی نیست ، و بدانند که ما بندگان اوییم و الهه هایی که در کنار ، یا مستقلاً پرستش شویم ، نیستیم .

پس ، ملائکه گفتند : هیچ معبودی جز اللّه وجود ندارد ، و چون بزرگی محل و مکانت ما را دیدند ، ما تکبیر گفته خدا را بزرگ داشتیم تا ملائکه بدانند که خداوند متعال بزرگتر و برتر از آن است که (نسبت) بزرگی و عظمت مکانت به کسی جز او سزد .

و چون عزّت و قوتی که خداوند به ما عطا کرده ، دیدند گفتیم : لا حول و لا قوه الا باللّه . هیچ حول و قوه ای جز به نیروی خداوندی نیست ، تا ملائکه بدانند که ما هیچ حول و قوه ای جز آنچه خداوند به ما داده است ، نداریم ؛ و چون نعمتی که خداوند به ما داده ـ و آن را در برابر واجب نمودن طاعت و عبادت بر ما واجب نموده ـ ملاحظه کردند گفتیم : الحمدللّه ، تا ملائکه بدانند که خداوند در برابر نعمتهایی که به ما داده ، چه حق حمدی بر ما پیدا کرده است ؛ و ملائکه نیز گفتند : الحمدللّه . پس ملائکه به وسیله به ما شناخت توحید خداوند ـ عزّوجلّ ـ و تسبیح و تهلیل و تحمید و تمجید او هدایت شدند.

سپس خدای تبارک و تعالی ، آدم علیه السلام را خلق فرمود و ما را در صلب او به ودیعت نهاد و ملائکه را برای بزرگداشت و اکرام ما ، به سجده بر او ، فرمان داد ؛ و سجده ملائکه برای خدای عزوجل از سر عبودیّت (نسبت به او) و برای آدم علیه السلام به جهت اکرام (او) و اطاعت (خداوند) بود ؛ زیرا که ما در صلب او بودیم . پس ، چگونه

(ممکن است که) ما برتر از ملائکه نباشیم و حال آنکه آنان همگی به آدم علیه السلام سجده کردند؟»

و چون من به آسمان عروج کردم جبرئیل علیه السلام (اذکار) اذان را دوبار دوبار گفت و (اذکار) اقامه را دوبار دوبار گفت و گفت : «محمّد پیش فرما» گفتم : ای جبرئیل ، آیا بر تو پیشی گیرم؟ گفت : «بله ، خداوند تعالی انبیایش را بر تمامی ملائکه برتری داده و تو را ، به طور خاص ، برتری عطا فرمود» . پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود پس ، من پیش رفتم ، و با آنان نماز خواندم ، و این را مایه فخر و غرور قرار نمی دهم . چون حجابهای نور را به پایان رساندم جبرئیل به من گفت : «محمّد صلی الله علیه و آله پیشرو و به جلو بفرما و از من عقب ماند .» گفتم : ای جبرئیل ، در چنین جایی از من جدا می شوی؟ گفت «محمّد صلی الله علیه و آله ، نهایتِ حدّی که خداوند برای من معیّن فرموده همین جاست و اگر از آن بگذرم ، بالهایم ، به سبب تعدّی و تجاوز از حد پروردگار می سوزد .» پس ، در نور ، بارقه ای برای درخشید و پیکانی از نور با شتاب را پیش برد تا به (آن حد از) علو و رفعت ملکی که اراده خداوند بر آن بود، رسیدم .

ندایم دادند : «ای محمّد» پاسخ دادم : «بلی ، ای خداوندگارم که مبارک و متعالی هستی .» پروردگارم ندایم داد : «ای محمّد ، تو بنده منی و من پروردگار توأم پس ، فقط مرا پرستش کن و بر من توکل نما ؛ زیرا تو نور من در میان بندگانم هستی و فرستاده من بر خلایق و حجّتم بر مردمانی . بهشت خود را برای تو و کسانی که از تو پیروی کنند و شیعه تو باشند آفریدم و آتشم را برای آنان که با تو مخالفت ورزند . کرامت خود را برای اوصیای تو واجب کرده ، ثواب خود را برای پیروانت واجب نمودم .» عرض کردم : «پروردگارا

اوصیای من کیانند؟» فرمود : «ای محمّد ، اوصیایت آنانند که نامشان بر ساق عرش نگاشته شده است .» پس ، در حالی که مقام پروردگار ــ جل و جلاله ــ بودم به سوی عرش نگریستم و دوازده نور دیدم که در هر کدام نوشته ای سبز رنگ بود و بر آن نام یکی از اوصیایم نوشته شده بود . که اول آنان علی بن ابیطالب و آخرشان مهدی امتم بود.

عرض کردم : «پروردگارا (آیا) اینان اوصیای منند پس از من؟» ندایم داد : «ای محمّد اینان اولیا و دوستان و برگزیدگان من و حجتهایم پس از تو بر مردمانند و آنان اوصیای تو و جانشینانت ، و بهترین مخلوقاتم پس از تو هستند سوگند به عزت و جلالم که دین خود را به وسیله آنان آشکار ساخته ، و کلمه (حق) خود را با آنان اعتلا می بخشم و زمین را به وسیله آخرینشان از دشمنانم پاک می کنم ، و او را مالک مشرقها و مغربهای زمین ساخته و بادها را مسخّرش می کنم ، ابرهای سخت را تحت سیطره او در آورده (و مطیع و فرمانبر او می سازم) ، و او را در راههای تعالی بالا خواهم برد . با لشکریان خود یاری اش داده ، و با ملائکم مددش می رسانم تا آنکه دعوت من برای جمع شدن مردم بر وحدانیتم را اعلام کند و آنگاه دولتش را پایدار ساخته ، و تا روز قیامت روزگار و ایام حکمرانی را میان اولیای خود (دست به دست) می گردانم .»(۱)

امام مهدی ، حاکم بر جمیع

امام رحمه الله در فرازی دیگر از سخنان خود می گوید: «همان طوری که رسول اکرم به حسب واقع حاکم بر جمیع موجودات است، حضرت مهدی همان طور حاکم بر جمیع موجودات است. آن خاتم رسل است

۱- ۱ . عیون اخبار الرضا علیه السلام ؛ ج ۱ ، ص ۲۰۴ ، «باب السادس والعشرون» ، ح ۲۲ .

و این [امام زمان] خاتم ولایت، آن خاتم ولایت کلی بالاصاله است و این خاتم ولایت کلی به تبعیت است».(۱)

قرآن تام

به عقیده امام رحمه الله حاملان واقعی قرآن و دست یافتگان به حقایق و لطایف کلام وحی ائمه علیهم السلام هستند و این بزرگواران با تمام وجود تحقق بخش آیات طیبات الهی هستند . در این باره می فرماید:

«حمله قرآن کسی است که باطن ذاتش تمام حقیقت کلام جامع الهی است و خود، قرآن جامع و فرقان قاطع است مثل علی بن ابیطالب علیه السلام ، و معصومین از ولد طاهرینش(ع) که سراپا تحقق به آیات طیبات الهیه هستند و آن ها آیات اللّه عظمی و قرآن تام و تمام هستند.»(۲)

شارح قرآن

امام در جایی دیگر معصومین علیهم السلام را شارحان کلام الهی و صاحبان مقام جمع می داند و چنین می گوید: «شارح و مبیّن، آن ذوات مطهره معصومین از رسول خدا تا حجت عصر عجل الله فرجه که مفاتیح وجود و مخازن کبریا و معادن حکمت و وحی و اصول معارف و عوارف و صاحبان مقام جمع و تفصیلند.»(۳)

امام عصر غایت بعثت انبیاء

۱- ۱ . امامت و انسان کامل،۱۰۶.

۲- ۲ . چهل حدیث ،۴۹۸. نک ، ارشاد شیخ مفید، ۳۴۴ .

۳- ۳ . امامت و انسان کامل ، ۱۲۹.

امام راحل رحمه الله حضرت ولی عصر علیه السلام را عصاره خلقت وتحقق بخش پیام رسالت پیامبران در همه شؤون زندگی می داند و اینکه امام زمان«عج» پرچمدار عدالتی است که همه انبیاء در پی آن بوده اند:

«حضرت خاتم الاوصیاء و مفخر الاولیاء حجت بن الحسن العسکری... بزرگ شخصیّتی که برپا کننده عدالتی است که بعثت انبیاء ــ علیهم السلام ــ برای آن بود... ابر مردی که جهان را از شرّ ستمگران و دغلبازان تطهیر می نماید و زمین را پس از آن که ظلم و جور آن را فراگرفته، پر از عدل وداد می نماید و مستکبران جهان را سرکوب و مستضعفان جهان را وارثان ارض می نماید.»(۱)

جایی دیگر آورده اند:

«چه مسعود و مبارک است روزی که جهان از دغلبازی ها و فتنه انگیزی ها پاک شود و حکومت عدل الهی بر سراسر گیتی گسترش یابد و منافقان و حیله گران از صحنه خارج شوند و پرچم عدالت و رحمت حق تعالی بر بسیط زمین افراشته گردد و تنها قانون عدل اسلامی بر بشریت حاکم شود و کاخ های ستم و کنگره های بیداد فرو ریزد و آن چه غایت بعثت انبیاء علیهم صلوات اللّه و حامیان اولیاء ــ علیهم السلام ــ بوده، تحقق یابد و برکات حق تعالی بر زمین نازل شود و قلم های ننگین و زبان های نفاق افکن شکسته و بریده شود و سلطان حق تعالی بر عالم پرتو افکن گردد و شیاطین و شیطان صفتان به انزوا گرایند.»(۲)

آری در سایه دولت امام عصر«عج» جامعه بشری از سرگشتگی نجات یافته و جهان پر از عدل و داد خواهد شد و همانا هدف و

۱- ۱ . صحیفه امام، ج ۱۴،۴۷۲. نک ، بحارالانوار ، ج ۵۲/۳۰۴.

۲- ۲ . همان.

خواست همه انبیاء علیه السلام جامه عمل خواهد پوشید ؛ چنان که آن بزرگوار را وارث سبزپوش رسالت رسولان می دانیم .

السلام علی وارث الانبیاء وخاتم الاوصیاء ، السلام علی القائم المنتظر والعدل المشتهر...(1).

۱- ۱ . زیارت حضرت صاحب الامر علیه السلام ، مفاتیح الجنان.

فصل دوم

اصلاح عالم با فداکاری

امام راحل رحمه الله در جایی با اشاره به ظهور امام عصر«عج» این نکته را یادآور می شوند که، برخی گمان می کنند در یک شب همه امور معجزه آسا اصلاح می شود؛ در حالی که پس از ظهور حضرت کوشش ها و فداکاریها برای سرکوب ستمکاران صورت خواهد گرفت.

«اگر توقع دارید که در یک شب همه امور بر طبق اسلام و احکام خداوند تعالی متحول شود، یک اشتباه است و در تمام طول تاریخ بشر چنین معجزه ای روی نداده است و نخواهد داد و آن روزی که ان شاءاللّه تعالی مصلح کل ظهور نماید. گمان نکنید که یک معجزه شود و یک روزه عالَم اصلاح شود؛ بلکه با کوشش ها و فداکاری ها، ستمکاران سرکوب و منزوی می شوند...».(۱)

ریشه کنی اختلافات

از جمله برکات حکومت حضرت ولی عصر علیه السلام این است که اختلافات از بین می رود و این در سایه تعلیمات حیات بخش قرآنی است که دوران پس از ظهور به دست حضرت در جامعه گسترش می یابد . امام خمینی رحمه الله در این باره آورده اند:

۱- ۱ . صحیفه امام، ج ۲۱ ، ۴۴۷. نک بحارالانوار ، ج ۵۲، ۳۳۸؛ ج ۵۱ ، ۲۱۸ .

«به ما این وعده را داده اند که در یک وقتی که امام زمان ـ سلام الله علیه ـ ظهور کند، این اختلافات از بین می رود و همه برادروار با هم هستند، دیگر زورمند و ... زورکشی در کار نیست.»(۱)

این جمله امام خمینی پرتوی است از کلام نورانی امام رضا علیه السلام که فرمود:

«وقتی مهدی ظهور کند زمین از نورش روشن و ترازوی عدالت بین مردم قرار داده می شود و هیچ کس نمی تواند کوچکترین ظلمی به دیگران روا دارد».(۲)

پرچم دار رهایی و منادی توحید

رسول خدا صلی الله علیه و آله درکلامی به زمان ظهور اشاره دارد :

«در روی زمین هیچ خانه خشت و گلی و خیمه مویین باقی نمی ماند ، مگر اینکه خداوند آیین اسلام را در آن وارد می کند ...»(۳)

امام رحمه الله پیرامون شخصیّت امام عصر علیه السلام آورده اند:

«آخرین ذخیره امامت حضرت بقیه اللّه ارواحنا فداه و یگانه دادگستر ابدی و بزرگ پرچمدار رهایی انسان از قیود ظلم و ستم استکبار [است]».(۴)

یا می فرماید:

«ابراهیم خلیل در اول زمان و حبیب خدا و فرزند عزیزش، مهدی موعود ـ روحی فداه ـ در آخر زمان از کعبه ندای توحید سردادند و

۱- ۱ . همان، ج۱۱،۲۹۸.

۲- ۲ . فرائد السمطین، ج۲، ۳۳۷.

۳- ۳ . تفسیر مجمع البیان ، ج ۵ ، ۳۸ .

۴- ۴ . صحیفه امام، ج۲۱، ۳۲۵.

می دهند... مهدی منتظر در لسان ادیان و به اتفاق مسلمین از کعبه ندا سر می دهد و بشریت را به توحید می خواند».(۱)

طبیبان واقعی بشر

از خصوصیات و صفات امام زمان که در ادعیه و روایات به آن پرداخته شده این است که حضرت آثار همه امراض و انحرافات را از بین می برد؛ از جمله در دعای «ندبه» می خوانیم : «این طامس آثار الزیغ و الاهواء». کجاست آن کسی که آثار مریضی ها و انحرافات و هواهای نفسانی را از بین برده بشر را درمان می نماید.

امام راحل رحمه الله درباره این که امام زمان طبیب واقعی بشر هستند و اوست که با دم مسیحائی اش جانها را اصلاح می کند ، می فرماید:

«واقعا دنیا الآن یک مرضی دارد. مرض مزمنی دارد که خوب شدنش به این چیزها نمی تواند باشد، دنیا علیل است... یکی می خواهد که بیاید احیا کند این افکار را و من امیدوارم که ان شاءاللّه حضرت بقیه اللّه زودتر تشریف بیاورند و این طبیب واقعی بشر، با آن دم مسیحائی خود اصلاح کند این ها را».(۲)

امام مهدی مجری و مجدد شریعت

یکی از شئون امام معصوم علیه السلام به عنوان جانشین پیامبر صلی الله علیه و آله اجرای قوانین الاهی و توحیدی است . امام خمینی رحمه الله درباره اجرای قوانین اسلام به دست امام زمان علیه السلام می فرماید:

«ما که از امام مهدی، که قوه اجرایی اسلام است، صحبت می کنیم و

۱- ۱ . صحیفه امام، ج۱۸، ۸۷.

۲- ۲ . صحیفه امام، ج ۱۷ ، ۳۰. نک ، غیبت نعمانی ، ۲۹۷ . امام باقر علیه السلام می فرماید: «هرکس قائم اهل بیت علیهم السلام را درک کند و مریض باشد سالم می شود ، و هرکسی که دارای ضعف و ناتوانی است قوی می گردد . بحارالانوار ، ج ۵۲ ، ۳۳۵ .

می گوییم که عدل در زمان او فراگیر خواهد شد و از طرق خود آن ها هم همین معنا هست که: «یملأ الارض قسطا و عدلاً بعد ما ملئت ظلما و جورا» ما که راجع به آن می گوییم و می گوییم که انبیاء موفق نشده اند اجرا کنند مقاصد خودشان را و خداوند در آخر زمان کسی را می آورد که اجرا کند مسائل انبیاء را... ما حضرت مهدی را یکی از افرادی می دانیم که تابع اسلام است، تابع پیغمبر اسلام است ... که نور چشم پیغمبر اسلام است و اجرا می کند آن مطالبی را که حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرموده است.»(۱)

شمع جمع

امام صادق علیه السلام می فرماید:

«صاحب این امر (غیبت) به طور معمول در میان مردم زندگی می کند . در بازارهایشان رفت و آمد دارد و در مجالس آنان به طور ناشناس حضور می یابد ؛ ولی آنها وی را نمی شناسند تا آن که خدا به او اجازه بدهد که خود را معرفی کند».(۲)

به عقیده ما زمین هیچ گاه بدون حجت نبوده و نخواهد بود. ماندگاری کره زمین به واسطه وجود انسان کامل است که امام باقر علیه السلام فرمود:

«کره زمین به واسطه وجود انسان کامل و امام معصوم از ما (اهل بیت) خاندان پیامبر پابرجاست. اگر زمین یک روز بدون امام معصوم از خاندان پیامبر بماند زمین اهلش را در خود فرو می برد».(۳)

۱- ۱ . صحیفه امام ، ج ۱۳، ۹۷. نک ، غیبت شیخ طوسی ، ۲۰۴ ؛ بحارالانوار ، ج ۵۲ ، ۳۰۴ .

۲- ۲ . بحارالانوار، ج ۵۲، ۱۵۴.

۳- ۳ . کمال الدین، ج ۱، ۲۰۴.

امـام راحـل رحمه الله دربـاره حضور حضـرت ولی عصـر علیه السـلام در میـان جـامعه بشـری می گویـد: «مـا مفتخریم که ائمه معصومین از علی بن ابیطـالب گرفته تا منجی بشـر حضـرت مهـدی صاحب زمان علیهم آلآف التحیات و السـلام که به قـدرت خداوند قادر، زنده و ناظر امور است، ائمه ما هستند».(۱)

در جـایی آورده انـد : «... تمام دسـتگاه هایی که الآن به کار گرفته شـده انـد در کشور ما و امیـدوارم که در سایر کشورهاهم توسعه پیدا بکند باید توجه به این معنا داشته باشند که خودشان را مهیا کنند برای ملاقات حضرت مهدی سلام اللّه علیه».(۲)

امـام خمینی بـا اشـاره به عنایت الهی، هـدایت ها و کمکهای حضـرت ولی نسـبت به ملت ایران در جریان نهضت اسـلامی می گوید:

«یـک کشور سـی و چنـد میلیونی بـا اختلاـف گروه هـا بـا اختلاـف آمال و آرزوها با اختلاف فهم و شـعور، آن ها همه با هم مجتمع شدند و همه با هم دست به هم دادند و یک مطلب را خواستند . این نیست الاّ این که دست غیبی در کار است . خدای تبـارک و تعـالی به وسـیله امـام زمـان ـ سـلام اللّه علیه ـ... [این عنایت را کردنـد]، از آن وقت، یأس در من هیـچ وقت نبوده است».(۳)

«... با سپاس از خدای تبارک و تعالی که توفیق به ملّت داد و ملّت را برانگیخت برای احقاق حق و این نبود جز هدایت خدای تبارک و تعالی واعانت ولیّ امر ـ صلوات الله و سلامه علیه ـ و با اعانت ولیّ امر و هدایت ذات مقدس حق تعالی....»(۴)

ص: ۳۹

۱- ۱ . صحیفه امام، ج ۲۱، ۳۹۶.

۲- ۲ . همان، ج ۱۲، ۴۸۳.

۳- ۳ . صحیفه امام، ج ۷، ۵۴.

۴- ۴ . همان، ۱۵۳.

«...بحمداللّه این کشور الآن در تحت عنایت حق تعالی و در تحت حمایت ولیّ عصر _ سلام اللّه علیه _ به مقامی رسیده است که می تواند راه خودش را طی کند... .»(۱)

«... نامه اعمال ما می رود پیش امام زمان _ سلام اللّه علیه _ هفته ای دو دفعه (به حسب روایت)،... نکند که خدای نخواسته از من و شما و سایر دوستان ... امام زمان سلام اللّه علیه یک وقت چیزی صادر بشود که موجب افسردگی امام زمان _ سلام اللّه علیه _ بشود.»(۲)

جایی دیگر می فرماید:

«رهبر همه شما و همه ما وجود مبارک بقیه اللّه است باید ماها و شماها طوری رفتار کنیم که رضایت آن بزرگوار را که رضایت خداست به دست بیاوریم».(۳)

مقدمات ظهور و فرج

امام خمینی رحمه الله دربار فرآهم آوردن شرایط و مقدمات ظهور امام زمان علیه السلام به وظیفه خطیر منتظران پرداخته و می گوید:

«امید آن است که مسلمانان و مستضعفان جهان بپاخیزند و داد خود را از مستکبران بگیرند و مقدمات فرج ال محمّد صلی الله علیه و آله را فراهم نمایند».(۴)

«... از خداوند تعالی مسألت می کنم که ظهور ولیّ عصر _ سلام اللّه علیه _

۱- ۱ . همان، ج ۱۷، ۲۴۱.

۲- ۲ . همان، ج ۸، ۳۹۱-۳۹۲ . نک اصول کافی کتاب الحجه باب عرض الاعمال علی النبی والأئمه علیهم السلام .

۳- ۳ . همان، ج ۱۴، ۱۴۰.

۴- ۴ . صحیفه امام، ج ۱۸، ۴۶۲ .

را نزدیـک فرمایـد و چشم هـای مـارا به جمـال مقدسـش روشن. ماهمه انتظار فرج داریم و بایـد در این انتظار، خـدمت بکنیم. انتظار فرج، انتظار قـدرت اسـلام است و ما بایـد کوشـش کنیم تا قـدرت اسـلام در عالم تحقق پیـدا بکنـد و مقدّمات ظهور ان شاءاللّه تهیه بشود».(۱)

«...امید است آفتاب درخشان اسـلام بر جهانیان نور افشاند ، و مقدّمات ظهور منجی بشریت را فراهم آورد «و ما ذلک علی اللّه بعزیز».(۲)

«... مـا بـاخواست خـدا دست تجاوز و سـتم همه سـتمگران را در کشورهای اسـلامی می شـکنیم، و با صـدور انقلابمان که در حقیقت صدور اسـلام راستین و بیان احکام محمدی صـلی الله علیه و آله است، به سیطره و سلطه و ظلم جهانخواران خاتمه می دهیم، و به یـاری خـدا راه را برای ظهـور منجی ، مصـلح کـل و امـامت مطلق حق، امـام زمـان ارواحنـا فـداه هموار می کنیم... خداوندا!... انقلاب اسلامی ما را به انقلاب مصلح کلّ متصل فرما».(۳)

تفسیر انتظار

با توجه به برداشت های مختلف از مفهوم انتظار و گاهی متضاد، و ترویـج برخی انـدیشه هاکه از سـرکج فهمی بوده و مردم را به سکوت و سکون فرا می خواند، امام خمینی قدس سره در تفسیر انتظار سازنده ، تحرک بخش و امیدآفرین می فرمایند:

«نگویید بگذار تا امام زمان(ع) بیاید شما نماز را هیچ وقت

۱- ۱ . همان، ج ۸، ۳۷۴.

۲- ۲ . همان، ج ۱۹، ۱۴۶.

۳- ۳ . همان. ج ۲۰، ۳۴۵-۳۴۷.

می گذارید ... امام زمان(ع) آمد بخوانید؟ حفظ اسلام واجب تراز نماز است. منطق حاکم خمین را نداشته باشید که می گفت: «باید معاصی را رواج داد تا امام زمان(ع) بیاید. اگر معصیت رواج پیدا نکند حضرت ظهور نمی کند!

اینجا ننشینید فقط مباحثه کنید، بلکه در سایر احکام اسلام [هم[مطالعه کنید، حقایق را نشر دهید، جزوه بنویسید و منتشر کنید. البته مؤثر خواهد بود. من تجربه کرده ام که تأثیر دارد».(۱)

«... من امیدوارم که ان شاءاللّه برسد روزی که آن وعده مسلم خداتحقق پیداکند و مستضعفان مالك ارض بشوند. این مطلب وعده خداست و تخلف ندارد، منتهی آیاما درك کنیم یا نکنیم، آن به دست خداست. ممکن است در یک برهه کمی وسایل فراهم بشود و چشم ما روشن بشود به جمال ایشان. این چیزی که ما در این وقت، در این عصر وظیفه داریم، این مهم است. همه انتظار داریم وجود مبارك ایشان را، لکن با انتظار تنها نمی شود.

بلکه با وضعی که بسیاری دارند. انتظار نیست. ما باید ملاحظه وظیفه فعلی شرعی ــ الهی خودمان را بکنیم و باکی از هیچ امری از امور نداشته باشیم».(۲)

تکالیف فردی و اجتماعی

براساس روایات فراوانی که از معصومین علیه السلام رسیده است انتظار تنها یک حالت نیست ، بلکه انتظار هم «حالت» است و هم «عمل» است

۱- ۱ . این مطالب مهم را که امام قدس سره ظاهرا خطاب به علماء بزرگوار و طلاب محترم فرموده اند در کتاب ولایت فقیه ص ۶۹ ملاحظه کنید.
۲- ۲ . صحیفه امام، ج۱۹، ۲۴۶.

و در برخی احادیث «افضل اعمال»(۱) معرفی شـده است . وقتی چنین شد پس منتظران دارای وظیفه و تکلیف هسـتند ؛ آن هم تکالیف شخصی و اجتماعی . امام خمینی رحمه الله درباره تکالیف منتظران می گوید:

«ما منتظران مقـدم مبارکش مکلف هستیم تا با تمام توان کوشـش کنیم تا قانون عدل الهی را در این کشور ولیّ عصـر ــ عجل اللّه تعـالی فرجه ــ حـاکم کنیم و از تفرقه و نفـاق و دغلبـازی بپرهیزیم و رضای خداونـد متعال را در نظر بگیریم و همگان در مقابـل قانون خاضع باشـیم و با صـلح و صـفا و برادری و برابری به پیشبرد انقلاب اسـلامی کوشا باشـیم و حق متعال را در همه احوال حاضر و ناظر بدانیم و تخلف از دستورات اسلام ننماییم و به وسوسه فتنه انگیزان اعتنا نکنیم».(۲)

«... ارزش دارد که انسان در مقابل ظلم بایسـتد، در مقابل ظالم بایسـتد و مشـتش را گره کنـد و توی دهنش بزند و نگذارد که این قدر ظلم زیاد بشود، این ارزش دارد، ما تکلیف داریم آقا! این طور نیست که حالا که ما منتظر ظهور امام زمان ــ سلام اللّه علیه ــ هستیم پس دیگر بنشـینیم تو خـانه هایمـان، تسبیـح را دست بگیریم و بگوییم عجـل علی فرجه، عجّـل، با کار شـما باید تعجیـل بشود، شـما بایـد زمینه را فراهم کنیـد برای آمـدن او و فراهم کردن این که مسـلمین را بـا هم مجتمع کنیـد، همه با هم بشوید، ان شاءاللّه ظهور می کند ایشان».(۳)

سلام بر منتظران مهدی

امام راحل رحمه الله که خودشـیفته و شیدای امام زمان«عج» بود و با نفس مسیحایی خویش ملتی را دلباخته آن بزرگوار کرد و نهضت اسلامی

ص: ۴۳

۱- ۱ . تحف العقول ، ۳۷؛ بحارالانوار ، ج ۵۲ ، ۱۲۲ .

۲- ۲ . همان، ج ۱۴، ۴۷۳.

۳- ۳ . همان ، ج ۱۸ ، ۲۶۹.

رابه یاری این مردم به پیروزی رساند در یکی از پیام های خود به مناسبت نیمه شعبان ویژگیهای منتظران امام زمان علیه السلام را «معرفت» ، «فداکاری» ، «ایثار» و «شهادت» دانسته چنین می فرماید:

«با سلام و درود به پیشگاه مقدس مولود نیمه شعبان و آخرین ذخیره امامت حضرت بقیه اللّه ارواحنا فداه و یگانه دادگستر ابدی و بزرگ پرچمدار رهایی انسان از قیود ظلم و ستم استکبار، سلام بر او و سلام بر منتظران واقعی او، سلام بر غیبت و ظهور او، و سلام بر آنان که ظهورش را با حقیقت درک می کنند و از جام هدایت و معرفت او لبریز می شوند. سلام بر ملت بزرگ ایران که با فداکاری و ایثار و شهادت راه ظهورش را هموار می کنند».(۱)

امام صادق علیه السلام می فرماید:

«ای شیعیان زینت ما باشید و موجب زشتی و سرشکستگی ما نباشید، با مردم سخن نیکو و درست بگویید و زبان هایتان راحفظ کنید و آن را از حرف های اضافی و ناروا بازدارید».(۲)

امام امت در جمله ای به پیروان و شیعیان امام عصر علیه السلام سفارش می کند:

«آن خلیفه به حق خدا بود و شماها باید به او اقتدا بکنید. همه ما باید اقتدا بکنیم . البته هیچ کدام طاقت نداریم مثل او باشیم. لکن این قدر باشد که اگر نامه ما را بردند آن جا بگویند این ها هم شیعه هستند. این ها هم تابعند، وقتی نامه های ما را بردند پیش امام زمان... اعمال ما جوری باشد که نمایش از این بدهد که ما تابعیم. ما آن طور نیست که خودسر بخواهیم یک کاری را انجام بدهیم».(۳)

۱- ۱ . همان، ج ۲۱، ۳۲۵.

۲- ۲ . بحار، ج ۶۸، ۱۵۱، حدیث ۶.

۳- ۳ . صحیفه امام، ج ۹، ۱۲۳. نک ، بحارالانوار ، ج ۲۳ ، ۳۴۵ .

منتظر علاوه بر خودسازی ، تربیت جسم و جان و آمادگی برای ظهور و عمل پرهیزکارانه در خدمت به دیگران و دگرسازی نیز پیشقدم است امام خمینی که «خادم ملت» بودن را برای خود افتخار می دانست می گوید:

«رهبر همه شماو همه ما وجود مبارک بقیه اللّه است باید ماها و شماها طوری رفتار کنیم که رضایت آن بزرگورا را که رضایت خداست به دست بیاوریم».(۱)

«ما همه انتظار فرج داریم و باید در این انتظار خدمت بکنیم. انتظار فرج، انتظار قدرت اسلام است و ما باید کوشش کنیم تا قدرت اسلام در عالم تحقق پیدا بکند و مقدمات ظهور ان شاءاللّه تهیه بشود».(۲)

کافی نبودن انتظار و برداشت های نادرست

«بعضی ها انتظار فرج را به این می دانند که در مسجد، در حسینیه در منزل بنشینند و دعا کنند و فرج امام زمان ــ سلام اللّه علیه ــ را از خدا بخواهند. این ها مردم صالحی هستند که یک همچو اعتقادی دارند؛ بلکه بعضی از آن ها راکه من سابقا می شناختم بسیار مرد صالحی بود، یک اسبی هم خریده بود. یک شمشیری هم داشت و منتظر حضرت صاحب ــ سلام اللّه علیه ــ بود.

این ها به تکالیف شرعی خودشان هم عمل می کردند و نهی از منکر هم می کردند و امر به معروف هم می کردند؛ لکن همین، دیگر غیر

ص: ۴۵

۱- ۱ . همان، ج ۱۴، ۱۴۰.
۲- ۲ . صحیفه امام، ج ۸، ۳۷۴. نک بحارالانوار ، ج ۵۲ ، ۱۲۲ .

از این کاری ازشان نمی آمد و فکر این مهم که یک کاری بکنند، نبودند.

یک دسته دیگری بودند که انتظار فرج را می گفتند این است که ما کار نداشته باشیم به این که در جهان چه می گذرد، بر ملت ها چه می گذرد، بر ملت ما چه می گذرد. به این چیزها ما کار نداشته باشیم. ما تکلیف های خودمان را عمل می کنیم. برای جلوگیری از این امور هم خود حضرت بیایند ان شاءاللّه درست می کنند. دیگر ما تکلیفی نداریم. تکلیف ما همین است که دعا کنیم ایشان بیایند و کاری به کار آن چه در دنیا می گذرد یا در مملکت خودمان می گذرد، نداشته باشیم. این ها هم یک دسته ای، مردمی بودند که صالح بودند».(۱)

جواب برخی برداشتها

امام خمینی رحمه الله در مقابل کسانی که می گفتند باید منتظر بود تا امام زمان خود بیایند و کارها را درست کنند، می فرماید:

«یکی از علما این جوری می گفت ــ خدا رحمتش کند ــ که: «من که دلم بیشتر نسوخته به اسلام از حضرت صاحب ــ سلام اللّه علیه ــ خوب، ایشان هم که می بینند این را، خود ایشان بیایند، چرا من بکنم؟» این منطق اشخاصی است که می خواهند از زیر بار در بروند. اسلام اینها را نمی پذیرد ، اسلام اینها را به هیچ چیز نمی شمرد ، اینها می خواهند از زیر بار دربروند ، یک چیزی درست می کنند، دو تا روایت از این طرف از آن طرف می گردند پیدا می کنند که خیر با سلاطین مثلاً بسازید دعا کنید به سلاطین! این خلاف قرآن است.

۱- ۱ . صحیفه امام، ج ۲۱، ۱۴ ــ ۱۳.

اینها نخوانده اند قرآن را. اگر صد تا همچو روایتهایی بیاید ضرب به جدار می شود. خلاف قرآن است ، خلاف سیره انبیاست با اینکه روایتی نیست.

شما وقتی ملاحظه می کنید آن همه روایاتی که اگر کسی میل به این بکند که روایتی است که اگر مایل باشی که زنده باشد این سلطان، تو هم با او محشوری. مسلمان مگر می شود مایل باشد به اینکه یکی زنده باشد و ظلم کند، آدم بکشد؟ رابطه داشته باشد با یک کسی که آدم می کشد، عالم می کشد؟ علما را می کشد؟... مسلمان اگر بخواهد اهتمام به امور مسلمین نداشته باشد که مسلمان [نیست]. لیس بمسلم «مَن اصبح و لَم یهتَمَّ بامور المسلمین فلیس بمسلم» هی هم بگو: «لاـ اله الا اللّه.»(۱)

در بعض روایات که من حالا نمی دانم صحت و سقمش را، هست که یکی از چیزهای مستحب این است که مؤمنین در حال انتظار اسلحه هم داشته باشند. اسلحه مهیا، نه اینکه اسلحه را بگذارند کنار و بنشینند منتظر ، اسلحه داشته باشند برای اینکه با ظلم مقابله کنند، با جور مقابله کنند. تکلیف است... نهی از منکر است، به همه ما تکلیف است که باید مقابله کنیم با این دستگاههای ظالم، خصوصا دستگاههایی که با اساس مخالفند.»(۲)

در جایی دیگر در جواب آنانی که قائلند باید معصیت زیاد بشود تا حضرت صاحب سلام اللّه علیه بیاید می فرماید:

«نگویید بگذار تا امام زمان(ع) بیاید. شما نماز را هیچ وقت می گذارید تا وقتی امام زمان علیه السلام آمد بخوانید؟ حفظ اسلام

۱- ۱ . صحیفه امام، ج ۳، ص ۳۴۱ _ ۳۳۹.

۲- ۲ . همان، ج ۱۰، ۱۲۳.

واجب تر از نماز است. منطق حاکم خمین را نداشته باشید که می گفت: «باید معاصی را رواج داد تا امام زمان(ع) بیاید.» اگر معصیت رواج پیدا نکند حضرت ظهور نمی کند!(۱)

«...حضرت صاحب مگر برای چی می آید؟ حضرت صاحب می آید معصیت را بردارد. ما معصیت کنیم که او بیاید!؟(۲) ...اگر نظر شماها مثل نظر بعض عامیهای منحرف آن است که برای ظهور آن بزرگوار باید کوشش در تحقق کفر و ظلم کرد تا عالم را ظلم فرا گیرد و مقدمات ظهور فراهم شود. «فانا للّه و انا الیه راجعون.»(۳)

«یک دسته ای از این بالاتر بودند می گفتند باید دامن زد به گناهها، دعوت کرد مردم را به گناه تا دنیا پر از جور و ظلم بشود و حضرت سلام اللّه علیه تشریف بیاورند. این هم یک دسته ای بودند که البته در بین این دسته منحرف هایی هم بودند، اشخاص ساده لوح هم بودند. منحرف هایی هم بودند که برای مقاصدی به این دامن می زدند.»(۴)

«... و از همه شکننده تر. شعار گمراه کننده حکومت قبل از ظهور امام زمان علیه السلام باطل است و هزاران «ان قلت» دیگر، مشکلات بزرگ و جانفرسایی بودند که نمی شد با نصیحت و مبارزه منفی و تبلیغات، جلوی آنها را گرفت. تنها راه حل مبارزه و ایثار و خون بود... دیروز مقدس نماهای بی شعور می گفتند دین از سیاست جداست و مبارزه با شاه حرام است. امروز می گویند مسؤولین نظام کمونیست

۱- ۱ . ولایت فقیه، ۵۸.
۲- ۲ . صحیفه امام، ج ۱۷، ۵۳۴.
۳- ۳ . همان، ج ۲۱، ۴۴۷.
۴- ۴ . همان، ج ۲۱، ۱۴.

شده اند. تا دیروز مشروب فروشی و فساد و فحشا و فسق و حکومت ظالمان برای ظهور امام زمان ـ ارواحنا فداه ـ را مفید و راه گشا می دانستند...».(۱)

مبارزه با ظلم و گناه هدف امام زمان

یک دسته دیگری بودند که می گفتند که هر حکومتی اگر در زمان غیبت محقق بشود. این حکومت باطل است و بر خلاف اسلام است. آنها مغرور [گول خورده [بودند. آنهایی که بازیگر نبودند، مغرور بودند به بعض روایاتی(۲) که وارد شده است بر این امر که هر عَلَمی بلند بشود قبل از ظهور حضرت آن عَلَم، علم باطل است. آنها خیال کرده بودند که نه، هر حکومتی باشد، در صورتی که آن روایات[اشاره دارد[که هر کس عَلَم بلند کند با علم مهدی، به عنوان مهدویت، بلند کند [باطل است] . حالا ـ ما فرض می کنیم که یک همچو روایاتی باشد، آیا معنایش این نیست که ما تکلیفمان دیگر ساقط است؟ یعنی خلاف ضرورت اسلام، خلاف قرآن نیست این معنا که ما دیگر معصیت بکنیم ـ تا پیغمبر بیاید ـ تا حضرت صاحب بیاید!؟ حضرت صاحب که تشریف می آورند، برای چی می آیند؟ برای اینکه گسترش بدهند عدالت را، برای اینکه حکومت را تقویت کنند. برای اینکه فساد را از بین ببرند. ما بر خلاف آیات شریفه قرآن دست از نهی از منکر برداریم. دست از امر به معروف برداریم و توسعه بدهیم گناهان را برای اینکه حضرت بیایند؟ حضرت بیایند چه می کنند؟ حضرت می آیند می خواهند همین کارها را بکنند. الان دیگر ما هیچ تکلیفی نداریم؟ دیگر بشر تکلیفی ندارد؛ بلکه تکلیفش این است که دعوت کند مردم را

۱- ۱ . همان، ۲۸۱ ـ ۲۷۹.

۲- ۲ . اصول کافی ، ج ۸ ، ۲۹۵ .

به فساد!

به حسب رای این جمعیت که بعضی شان بازیگرند و بعضی شان نادان، این است که ما باید بنشینیم دعا کنیم به صدام! هر کسی نفرین به صدام کند خلاف امر کرده است. برای اینکه حضرت دیر می آیند! و هر کسی دعا کند به صدام برای اینکه این فساد زیاد می کند. ما باید دعاگوی آمریکا باشیم... وامثال اینها، تا اینکه اینها عالم را پر کنند از جور و ظلم، و حضرت تشریف بیاورند! بعد حضرت تشریف بیاورند چه کنند؟ حضرت بیایند که ظلم و جور را بردارند. همان کاری که ما می کنیم و ما دعا می کنیم که ظلم و جور باشد، حضرت می خواهند همین را بَرِش دارند.

ما اگر دستمان می رسید، قدرت داشتیم، باید برویم تمام ظلم و جورها را از عالم برداریم.

تکلیف شرعی ماست، منتها ما نمی توانیم. اینی که هست این است که حضرت، عالم را پر می کند از عدالت، نه شما دست بردارید از تکلیفتان، نه اینکه شما دیگر تکلیف ندارید... .

افکار استعماری و ترویج آن

اینهایی که می گویند که هر علمی بلند بشود ــ و هر حکومتی ــ خیال کردند که هر حکومتی باشد این بر خلاف انتظار فرج است. اینها نمی فهمند چی دارند می گویند اینها تزریق کرده اند بهشان که این حرفها را بزنند. نمی دانند دارند چی چی می گویند. حکومت نبودن؛ یعنی اینکه همه مردم به جان هم بریزند. بکشند هم را، بزنند هم را، از بین ببرند، بر خلاف نص آیات الهی رفتار بکنند. ما اگر فرض می کردیم دویست تا روایت هم در این باب داشتند، همه را به دیوار می زدیم

برای اینکه خلاف آیات قرآن است. اگر هر روایتی بیاید که نهی از منکر را بگوید نباید کرد. این را باید به دیوار زد. اینگونه روایت قابل عمل نیست و این نفهم ها نمی دانند چی می گویند، هر حکومتی باشد حکومت [باطل] است، بلکه شنیدم بعضی از اشخاص گفته اند که خوب، با این وضعی که هست، الان در ایران هست، دیگر ما نباید تهذیب اخلاق بکنیم ـ دیگر ـ غلط است این حرفها چیزی نیست دیگر حالا، حتما باید استاد اخلاق در یک محیطی باشد که همه مردم فاسدند! شرابخانه ها همه بازند و ـ عرض می کنم که ـ جاهای فساد همه بازند . اگر یک جایی باشد که خوب باشد، آنجا دیگر تهذیب اخلاق لازم نیست! نمی شود! باطل است!... آنها می خواهند ما را کنار بزنند.

بله البته آن پر کردن دنیا را از عدالت، آن را ما نمی توانیم [پر] بکنیم، اگر می توانستیم می کردیم؛ اما چون نمی توانیم بکنیم، ایشان باید بیایند. الان عالم پر از ظلم است. شما یک نقطه هستید در عالم، عالم پر از ظلم است، ما بتوانیم جلوی ظلم را بگیریم، باید بگیریم، تکلیفمان است. ضرورت اسلام و قرآن [است] تکلیف ما کرده است که باید برویم همه کار را بکنیم؛ اما نمی توانیم بکنیم، چون نمی توانیم بکنیم . باید او بیاید تا بکند. اما ما باید فراهم کنیم کار را. فراهم کردن اسباب این است که کار را نزدیک بکنیم. کار را همچو بکنیم که مهیا بشود عالم برای آمدن حضرت سلام اللّه علیه. در هر صورت این مصیبت هایی هست که به مسلمان ها وارد شده است و سیاست های خارجی دامن بهش زده اند برای چاپیدن اینها و برای از بین بردن عزت مسلمین [است] و باورشان هم آمده است خیلی ها، شاید الآن هم بسیاری باور بکنند که نه؛ حکومت نباید باشد زمان حضرت صاحب باید بیاید حکومت؛ و هر حکومتی در غیر زمان حضرت صاحب باطل است، یعنی هرج و

مرج بشود، عالم به هم بخورد تا حضرت بیاید درستش کند! ما درستش می کنیم تا حضرت بیاید.(۱)

آماده دیدار شوید

امام کاظم علیه السلام :

«خوشا به حال شیعیان ما که در زمان غیبت قائم ما ، به ریسمان ما چنگ می زنند و بر دوستی ما و دشمنی دشمنان ما ثابت می مانند ... .»(۲)

امام خمینی رحمه الله در کلامی به شیعیان عصر غیبت جهت مهیاشدن برای آمدن حضرت چنین می گوید:

«... ما باید در این طور روزها و در این طور ایام اللّه توجه کنیم که خودمان را مهیا کنیم از برای آمدن آن حضرت. من نمی توانم اسم رهبر روی ایشان بگذارم، بزرگتر از این است. نمی توانم بگویم که شخص اول است برای اینکه دومی در کار نیست. ایشان را نمی توانیم ما با هیچ تعبیری تعبیر کنیم الا همین که مهدی موعود است. آنی است که خدا ذخیره کرده است برای بشر و ما باید خودمان را مهیا کنیم از برای اینکه اگر چنانچه موفق شدیم ان شاء اللّه به زیارت ایشان، طوری باشد که رو سفید باشیم پیش ایشان. تمام دستگاه هایی که الان به کار گرفته شده اند در کشور ما و امیدوارم که در سایر کشورها هم توسعه پیدا بکند. باید توجه به این معنا داشته باشند که خودشان را مهیا کنند برای ملاقات حضرت مهدی سلام اللّه

۱- ۱ . صحیفه امام ، ج ۲۱ ، ۱۷-۱۴ .
۲- ۲ . کمال الدین ، ج ۱ ، ۳۲ .

علیه... من امیدوارم که ملت ایران در این روز مبارک پانزده شعبان که روز مبارکی است، در سعادت و سلامت و آرامش تمام به سر ببرند و خداوند این مولود سعید را بر همه مبارک کند.»(1)

جایی دیگر آورده اند :

«و خداوند این مولود مبارک را، ما را موفق کند به دیدار ایشان که چشمهای ما روشن بشود به زیارت این وجود مبارک که واقعا شخصی است که نمی توانم بگویم شخص اول دنیا و نمی توانم بگویم رهبر، بالاتر از این مسائل هست. خدا همه ما را موفق کند به خدمت ایشان و به خدمت به اسلام و به خدمت به کشور خودمان».(2)

«از خداوند تعالی مسألت می کنم که ظهور ولی عصر سلام اللّه علیه را نزدیک فرماید و چشمهای ما را به جمال مقدسش روشن. ما همه انتظار فرج داریم و باید در این انتظار، خدمت بکنیم. انتظار فرج، انتظار قدرت اسلام است و ما باید کوشش کنیم تا قدرت اسلام در عالم تحقق پیدا بکند و مقدمات ظهور ان شاء اللّه تهیه بشود.»(3)

«از خدای تبارک و تعالی می خواهم که ظهور مسعود ایشان را نزدیک کند و تشریف بیاورند و ما هم جمال او را ببینیم. و ایشان هم در میان ما، شماها را از نزدیک ببینند، گر چه ایشان مطلعند بر مسائل و مصائب، ما مرهون زحمتهای شماها و

۱- ۱ . صحیفه امام، ج ۱۲، ص ۴۸۲-۴۸۵ .

۲- ۲ . صحیفه امام، ج ۱۲، ۴۸۵.

۳- ۳ . همان، ج ۸، ۳۷۴.

عزیزان شماها هستیم.»(۱)

...امیـد است آفتاب درخشان اسـلام بر جهانیان نور افشاند، و مقدمات ظهور منجی بشـریّت را فراهم آورد و «ما ذلک علی اللّه بعزیز».(۲)

گویی جهان مهیا می شود برای طلوع آفتاب ولایت از افق مکه معظمه و کعبه آمال محرومان و حکومت مستضعفان...(۳)

ضرورت تشکیل حکومت در همه دورانها

درباره لزوم تشکیل حکومت حتی در عصر غیبت کبری آن هم برای بسط عدالت، تعلیم، تربیت، حفظ نظام جامعه، رفع ظلم و حراست از مرزهای کشور، امام خمینی رحمه الله در موارد متعـدد مطالب علمی ، دقیق و خوانـدنی ارائه داده اند: همان دلایلی که لزوم امامت پس از نبوت را اثبات می کند عینا، لزوم حکومت در دوران غیبت حضـرت ولی عصر«عج» را در بردارد. ...آیا می توان تصور کرد که آفریـدگار حکیم، امت اسـلامی را به حال خود رها کرده، تکلیفی برای آنان معین نکرده باشـد؟ و آیا خردمنـدانه است که بگوئیم خداونـد حکیم به هرج و مرج میـان مسـلمین و پریشـانی احوال آنـان رضـا داده است؟ و آیا چنین گمانی به شارع مقدس رواست که بگوییم حکمی قاطع جهت رفع نیازهای اساسی بندگان خدا تشریع نکرده است تا حجت بر آنـان تمام شـده باشـد؟ آری، لزوم حکومت به منظور بسط عـدالت و تعلیم و تربیت و حفظ نظام جامعه و رفع ظلم و حراسـت مرزهای کشور و

۱- ۱ . همان، ج ۱۲، ۴۷۶.

۲- ۲ . همان، ج ۱۹، ۱۴۶.

۳- ۳ . همان ، ج ۱۷ ، ۴۸۰-۴۸۱ .

جلوگیری از تجاوز بیگانگان، از بدیهی ترین امور است، بی آنکه بین زمان حضور و غیبت امام و این کشور و آن کشور فرقی باشد.(۱)

امام راحل در پاسخ کسانی که می گویند طبق حدیث «کل رایه ترفع قبل قیام القائم فصاحبها طاعوت یَعبُدُ من دون اللّه»(۲) می فرماید: «این نویسنده(۳) مطالب را درهم و برهم کرده و روی هم ریخته [و] بی خردانه به اعتراض برخاسته. این احادیث هیچ مربوط به تشکیل حکومت خدایی عادلانه که هر خردمند لازم می داند نیست؛ بلکه در روایت اول دو احتمال است: یکی آنکه راجع به خبرهای ظهور ولی عصر باشد و مربوط به علامات ظهور باشد و بخواهد بگوید عَلَمهایی که به عنوان «امامت» قبل از قیام قائم بر پا می شود، باطل است ، چنانچه در ضمن همین روایات علامت های ظهور هم ذکر شده است؛ و احتمال دیگر آنکه از قبیل پیشگویی باشد از این حکومت هایی که در جهان تشکیل می شود تا زمان ظهور. که هیچ کدام به وظیفه خود عمل نمی کنند و همین طور هم تاکنون بوده شما چه حکومتی در جهان از بعد از حکومت علی بن ابیطالب علیه السلام سراغ دارید که حکومت عادلانه باشد و سلطانش طاغی و بر خلاف حق نباشد؟... .»(۴)

«اکنون که دوران غیبت امام علیه السلام پیش آمده و بناست احکام حکومتی اسلام باقی بماند و استمرار پیدا کند و هرج و مرج روا نیست، تشکیل حکومت لازم می آید. عقل هم به ما حکم می کند که تشکیلات لازم است تا اگر به ما هجوم آوردند، بتوانیم جلوگیری کنیم، اگر به نوامیس

۱- ۱ . کتاب البیع، ج ۲، ۴۶۲ _ ۴۶۱.
۲- ۲ . اصول کافی ، ج ۸ ، ص ۲۹۵ .
۳- ۳ . نویسنده کتاب «اسرار هزار ساله»
۴- ۴ . کشف اسرار، ۲۲۵.

مسلمین تهاجم کردند دفاع کنیم...»(۱)

آفتاب ولایت

حضرت امام رضوان اللّه علیه درباره عظمت امام عصر سلام اللّه علیه و تشبیه آن وجود مبارک به خورشید می گوید:

«گویی جهان مهیا می شود برای طلوع آفتاب ولایت از افق مکه معظمه و کعبه آمال محرومان و حکومت مستضعفان...(۲)

«امید است آفتاب درخشان اسلام بر جهانیان نور افشاند و مقدمات ظهور منجی بشریت را فراهم آورد و «ما ذلک علی اللّه بعزیز».(۳)

«چه مسعود و مبارک است روزی که جهان از دغلبازی ها و فتنه انگیزی ها پاک شود و حکومت عدل الهی بر سراسر گیتی گسترش یابد.»(۴)

«با سلام و درود به پیشگاه مقدس مولود نیمه شعبان و آخرین ذخیره امامت حضرت بقیه اللّه ــ ارواحنا فداه ــ و یگانه دادگستر ابدی و بزرگ پرچمدار رهایی انسان از قیود ظلم و ستم استکبار، سلام بر او و سلام بر منتظران واقعی او، سلام بر غیبت و ظهور او، و سلام بر آنان که ظهورش را با حقیقت درک می کنند و از جام هدایت و معرفت او لبریز می شوند. سلام بر ملت بزرگ ایران که با فداکاری و ایثار و شهادت، راه ظهورش را هموار می کنند.(۵)

۱- ۱ . ولایت فقیه، ۴۹-۵۰. از ابعاد مهم انتظار ، آمادگی و زمینه سازی برای ظهور است و این مسأله دستور صریح قرآن است «وَأَعِدُّوا لَهُمْ ما اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ» انفال ، ۶۰ .

۲- ۲ . صحیفه امام، ج ۱۷، ۴۸۱.

۳- ۳ . همان، ج ۱۹، ۱۴۶.

۴- ۴ . همان، ج ۱۴، ۴۷۲.

۵- ۵ . همان، ج ۲۱، ۳۲۵.

عصر طلائی ظهور

گسترش عدالت در سراسر گیتی همچنانکه اولین هدف و اصلی ترین برنامه پیامبران بوده است سرلوحه برنامه های امام زمان علیه السلام است . حضرت امام خمینی در تصویر عصر ظهور آورده اند :

«آن کسی که به این معنا موفق خواهد شد و عدالت را در تمام دنیا اجرا خواهد کرد نه آن هم این عدالتی که مردم عادی می فهمند که فقط قضیه عدالت در زمین برای رفاه مردم باشد ، بلکه عدالت در تمام مراتب انسانیت، انسان اگر هر انحرافی پیدا کند، انحراف عملی، انحراف روحی، انحراف عقلی، برگرداندن این انحرافات را به معنای خودش، این ایجاد عدالت است در انسان. اگر اخلاقش اخلاق منحرفی باشد، از این انحراف وقتی به اعتدال برگردد، این عدالت در او تحقق پیدا کرده است. اگر در عقاید یک انحرافاتی و کجی هایی باشد، برگرداندن آن عقاید کج به یک عقیده صحیح و صراط مستقیم، این ایجاد عدالت است در عقل انسان».(۱)

«وقتی که ایشان ظهور کنند ـ ان شاء اللّه خداوند تعجیل کند در ظهور او ـ تمام بشر را از انحطاط بیرون می آورد، تمام کجی ها را راست می کند «یملا الارض عدلاً بعد ما ملئت جورا» همچو نیست که این عدالت همان که ماها از آن می فهمیم که نه یک حکومت عادلی باشد که دیگر جور نکند آن، این هست اما خیر، بالاتر از این معناست، معنی «یملا الارض عدلاً بعد ما ملئت جورا» الان زمین و بعد از این، از این هم بدتر شاید بشود، پر از جور است، تمام نفوسی

۱- ۱ . صحیفه امام، ج ۱۲، ص ۴۸۰-۴۸۱. نک . عقدالدرر ، باب چهارم ، ۶۲-۶۱ .

که هستند انحرافات در آنها هست؛ حتی نفوس اشخاص کامل هم در آن انحرافاتی هست ولو خودش نداند . در اخلاق ها انحراف هست، در عقاید انحراف هست، در اعمال انحراف هست و در کارهایی هم که بشر می کند انحرافش معلوم است . و ایشان مأمورند برای اینکه تمام این کجی ها را مستقیم کنند و تمام این انحرافات را برگردانندبه اعتدال که واقعا صدق بکند «یملا الارض عدلاً بعد ما ملئت جورا» از این جهت این عید، عید تمام بشر است . بعد از اینکه آن اعیاد، اعیاد مسلمین است این عید، عید تمام بشر است، تمام بشر را ایشان هدایت خواهند کرد، ان شاء اللّه و ظلم و جور را از تمام روی زمین بر می دارند.»(۱)

برچیدن سازمانهای دروغین

امام خمینی در یکی از پیامهای خود نوشته اند :

«سال روز مبارک ولادت با سعادت و پر برکت حضرت خاتم الاوصیاء و مفخر الاولیاء حجت بن الحسن العسکری ارواحنا لمقدمه الفدا بر مظلومان دهر و مستضعفان جهان مبارک باد، و چه مبارک است میلاد بزرگ شخصیتی که بر پا کننده عدالتی است که بعثت انبیاء علیهم السلام برای آن بود و چه مبارک است زاد روز ابر مردی که جهان را از شر ستمگران و دغلبازان تطهیر می نماید و زمین را پس از آنکه ظلم و جور آن را فرا گرفته پر از عدل و داد می نماید و مستکبران جهان را سرکوب و مستضعفان جهان را وارثان ارض می نماید. و چه مسعود و مبارک است روزی که جهان از دغلبازیها و فتنه انگیزیها پاک شود و حکومت عدل

۱- ۱ . صحیفه امام، ج ۱۲، ص ۴۸۲.

الهی بر سراسر گیتی گسترش یابد. و منافقان و حیله گران از صحنه خارج شوند و پرچم عدالت و رحمت حق تعالی بر بسیط زمین افراشته گردد و تنها قانون عدل اسلامی بر بشریت حاکم شود و کاخهای ستم و کنگره های بیداد فرو ریزد و آنچه غایت بعثت انبیاء علیهم صلوات اللّه و حامیان اولیاء علیهم السلام بوده تحقق یابد و برکات حق تعالی بر زمین نازل شود(۱) و قلم های ننگین و زبان های نفاق افکن شکسته و بریده شود و سلطان حق تعالی بر عالم پرتو افکن گردد و شیاطین و شیطان صفتان به انزوا گرایند و سازمانهای دروغین حقوق بشر از بنیاد برچیده شوند و امید است که خداوند متعال آن روز فرخنده را به ظهور این مولود فرخنده هر چه زودتر فرا رساند و خورشید هدایت و امامت را طالع فرماید.»(۲)

«آنچه غایت تعلیمات اسلامی است همزیستی مسالمت آمیز در سطح جهان است که امید است با تعجیل در ظهور مهدی آخر الزمان ارواحنا فداه حاصل شود و رسیدن انسانها به کمال و سعادت اخروی است که خداوند نصیب همگان فرماید.»(۳)

موعظه الاهی

امام خمینی قدس سره در توصیف لقب «قائم» تفسیری زیبا و خواندنی ارائه داده اند که می آوریم :

«شاید این وصفی [قائم علیه السلام] که برای حضرت صاحب _ سلام اللّه علیه _ ذکر شده است دنبال همین آیه شریفه که می فرماید : «قُلْ إِنَّما أَعِظُكُمْ بِواحِدَهٍ أَنْ تَقُومُوا لِلّهِ مَثْنی وَ فُرادی.»(۴)

ص: ۵۹

۱- ۱ . نک فرائد السمطین ، باب ۶۱ ، ۲۲۹ .

۲- ۲ . صحیفه امام، ج ۱۴، ص ۴۷۲-۴۷۳.

۳- ۳ . همان، ج ۱۸، ص ۹۵.

۴- ۴ . سباء ، ۴۶ .

دنبال همین معنا باشد که همه باید قیام بکنیم ؛ قیام واحد که بالاترین قیام همان قیام آن شخص واحد است و همه قیام ها باید دنبال آن قیام باشد و قیام للّه باشد. خدای تبارک و تعالی می فرماید: که من فقط یک موعظه دارم به شما «قُلْ إِنَّما أَعِظُكُمْ بِواحِدَهٍ» به امت بگو که فقط من یک موعظه دارم به شما و آن موعظه این است که قیام کنید و قیام للّه باشد، قیام للّه کنید. البته آن حضرت قیام للّه می فرمایند و آن لِلّهی که و آن خلوصی که برای ایشان هست برای دیگران نیست ، لکن شیعه های بزرگوار آن حضرت هم باید پیروی از او بکنند در اینکه قیام کنند للّه، برای خدا.»(۱)

۱- ۱ . صحیفه امام، ج ۸، ۸.

فصل سوم: انتظار فرج

اشاره

سخنرانی(۱)

انتظار فرج و معنای صحیح آن

این عید سعید ان شاء اللّه، بر همه مسلمین جهان، مستضعفان عالم و خصوصا ملت ما، مبارک باد. آن چه که امروز می خواهم به عرضتان برسانم برداشتهایی که از انتظار فرج شده است؛ بعضی اش را من عرض می کنم. بعضیها انتظار فرج را به این می دانند که در مسجد، در حسینیه، در منزل بنشینند و دعا کنند و فرج امام زمان ـ سلام اللّه علیه ـ را از خدا بخواهند. اینها مردم صالحی هستند که یک همچو اعتقادی دارند. بلکه بعضی از آنها را که من سابقا می شناختم بسیار مرد صالحی بود، یک اسبی هم خریده بود، یک شمشیری هم داشت و منتظر حضرت صاحب ـ سلام اللّه علیه ـ بود. اینها به تکالیف شرعی خودشان هم عمل می کردند و نهی از منکر هم می کردند و امر به معروف هم می کردند، لکن همین. دیگر غیر از این کاری ازشان نمی آمد و فکر این مهم که یک کاری بکنند، نبودند.

یک دسته دیگری بودند که انتظار فرج را می گفتند این است که ما

۱- ۱ . زمان: صبح ۱۴ فروردین ۱۳۶۷/۱۵ شعبان ۱۴۰۸ ، مکان: تهران، حسینیه جماران ، موضوع: برداشتهای مختلف از انتظار فرج، مناسبت: میلاد حضرت مهدی«عج» ، حضار: خانواده های شهدا، اسرا و مبارزان مسلمان لبنان و فلسطین ـ غرضی، محمد (وزیر پست و تلگراف و تلفن) ـ مسؤولان و کارمندان وزارت پست و تلگراف و تلفن.

کـار نداشـته باشـیم به اینکه در جهان چه می گـذرد، بر ملت ها چه می گـذرد، بر ملت ما چه می گـذرد؛ به این چیزها ما کار نداشـته باشـیم، مـا تکلیـف هـای خودمـان را عمـل می کنیم، برای جلوگیری از این امور هم خود حضـرت بیاینـد ان شـاء اللّه، درست می کننـد؛ دیگر مـا تکلیفی نـداریم. تکلیف مـا همین است که دعا کنیم ایشان بیاینـد و کاری به کار آنچه در دنیا می گذرد یا در مملکت خودمان می گذرد، نداشته باشیم. اینها هم یک دسته ای، مردمی بودند که صالح بودند.

یک دسـته ای می گفتند که خوب، باید عالم پر [از [معصیت بشود تا حضرت بیاید ؛ ما باید نهی از منکر نکنیم، امر به معروف هم نکنیم تا مردم هر کاری می خواهند بکنند؛ گناه ها زیاد بشود که فرج نزدیک بشود.

یک دسته ای از این بالاتر بودند، می گفتند: باید دامن زد به گناهها، دعوت کرد مردم را به گناه تا دنیا پر از جور و ظلم بشود و حضـرت سـلام اللّه علیـه تشـریف بیاورنـد. این هم یـک دسـته ای بودنـد که البته در بین این دسـته، منحرفهـایی هم بودنـد، اشخاص ساده لوح هم بودند، منحرفهایی هم بودند که برای مقاصدی به این دامن می زدند.

یک دسـته دیگری بودنـد که می گفتند که هر حکومتی اگر در زمان غیبت محقق بشود، این حکومت باطل است و بر خلاف اسـلام است. آنها مغرور بودنـد. آنهایی که بازیگر نبودنـد، مغرور بودنـد به بعض روایاتی که وارد شده است بر این امر که هر علمی بلنـد بشود قبل از ظهور حضـرت، آن عَلَم، علم باطل است. آنها خیال کرده بودند که نه، هر حکومتی باشد، در صورتی که آن روایات [اشاره دارد] که هر کس علم بلند کند با علم مهدی، به عنوان «مهدویت» بلند کند، [باطل است.]

حالا ما فرض می کنیم که یک همچو روایاتی باشد، آیا معنایش این

نیست که تکلیفمان دیگر ساقط است؟ یعنی، خلاف ضرورت اسلام، خلاف قرآن نیست این معنا که ما دیگر معصیت بکنیم تا پیغمبر بیاید، تا حضرت صاحب بیاید؟ حضرت صاحب که تشریف می آورند برای چی می آیند؟ برای اینکه گسترش بدهند عدالت را، برای اینکه حکومت را تقویت کنند، برای اینکه فساد را از بین ببرند. ما بر خلاف آیات شریفه قرآن دست از نهی از منکر برداریم، دست از امر به معروف برداریم و توسعه بدهیم گناهان را برای اینکه حضرت بیایند؟ حضرت بیایند چه می کنند؟ حضرت می آیند، می خواهند همین کارها را بکنند. الان دیگر ما هیچ تکلیفی نداریم؟ دیگر بشر تکلیفی ندارد، بلکه تکلیفش این است که دعوت کند مردم را به فساد؟ به حسب رأی این جمعیت، که بعضیشان بازیگرندو بعضیشان نادان، این است که ما باید بنشینیم، دعا کنیم به صدام. هر کسی نفرین به صدام کند، خلاف امر کرده است ؛ برای اینکه حضرت دیر می آیند! و هر کسی دعا کند به صدام؛ برای اینکه این فساد زیاد می کند، ما باید دعاگوی امریکاباشیم و دعا گوی شوروی باشیم و دعا گوی اذنابشان از قبیل صدام باشیم و امثال اینها . تا اینکه اینها عالم را پر کنند از جور و ظلم و حضرت تشریف بیاورند. بعد حضرت تشریف بیاورند، چه کنند؟ حضرت بیایند که ظلم و جور را بردارند؛ همان کاری که ما می کنیم و ما دعا می کنیم که ظلم و جور باشد! حضرت می خواهند همین را بَرِش دارند. ما اگر دستمان می رسید، قدرت داشتیم، باید برویم تمام ظلم و جورها را از عالم برداریم. تکلیف شرعی ماست، منتها ما نمی توانیم. اینی که هست این است که حضرت عالم را پر می کند از عدالت؛ نه شما دست بردارید از تکلیفتان، نه اینکه شما دیگر تکلیف ندارید.

ما تکلیف داریم که، این که می گوید حکومت لازم نیست، معنایش

این است که هرج و مرج باشـد. اگر یک سال حکومت در یک مملکتی نباشـد، نظام در یک مملکتی نباشد، آن طور فساد پر می کنـد مملکت را که آن طرفش پیدا نیست. آن که می گوید حکومت نباشد، معنایش این است که هرج و مرج بشود ؛ همه هم را بکشـند؛ همه به هم ظلم بکننـد برای اینکه حضـرت بیایـد. حضـرت بیایـد چه کند؟ برای اینکه رفع کند این را. این یک آدم عاقل، یک آدم اگر سـفیه نباشـد، اگر مغرض نباشد، اگر دست سـیاست این کار را نکرده باشد که بازی بدهد ماها را که ما کار به آنها نداشته باشیم، آن ها بیایند هر کاری می خواهند انجام بدهند، این باید خیلی آدم نفهمی باشد!

قدرتهای بزرگ و تبلیغ معنای غلط از انتظار

امـا مسأله این است که دست سـیاست در کار بوده؛ همان طوری که تزریق کرده بودنـد به ملت ها، به مسـلمین، به دیگر اقشار جمعیتهای دنیا که سـیاست کار شماها نیست؛ بروید سراغ کار خودتان و آن چیزی که مربوط به سیاست است، بدهید به دست امپراتورها. خوب، آنها از خـدا می خواسـتند که مردم غافل بشوند و سـیاست را بدهند دست حکومت و به دست ظلمه، دسـت امریکا، دست شوروی، دست امثال اینها و آنهایی که اذناب اینها هستند و اینها همه چیز ما را ببرند، همه چیز مسلمانها را ببرند، همه چیز مستضـعفان را ببرنـد و مـا بنشـینیم بگوییم که نبایـد حکومت باشـد، این یـک حرف ابلهـانه است، منتهـا چون دسـت سیاست در کار بوده، این اشـخاص غافل را، اینها را بازی دادند و گفتند: شـما کار به سـیاست نداشـته باشید، حکومت مال ما، شما هم بروید توی مسجدهایتان بایستید نماز بخوانید! چه کار دارید به این کارها؟

اینهایی که می گویند که هر علمی بلند بشود و هر حکومتی، خیال

ص: ۶۴

کردند که هر حکومتی باشد این برخلاف انتظار فرج است. اینها نمی فهمند چی دارند می گویند. اینها ترزیق کرده اند بهشان که این حرفها را بزنند. نمی دانند دارند چی چی می گویند. حکومت نبودن، یعنی اینکه همه مردم به جان هم بریزند، بکشند هم را، بزنند هم را، از بین ببرند، بر خلاف نص آیات الهی رفتار بکنند. ما اگر فرض می کردیم دویست تا روایت هم در این باب داشتند، همه را به دیوار می زدیم؛ برای اینکه خلاف آیات قرآن است. اگر هر روایتی بیاید که نهی از منکر را بگوید نباید کرد، این را باید به دیوار زد. این گونه روایت قابل عمل نیست. و این نفهمها نمی دانند چی می گویند. هر حکومتی باشد حکومت [باطل] است! بلکه شنیدم بعضی از اشخاص گفته اند که خوب با این وضعی که هست، الان در ایران هست، دیگر ما نباید تهذیب اخلاق بکنیم. دیگر غلط است این حرفها! چیزی نیست دیگر حالا- حتما باید استاد اخلاق در یک محیطی باشد که همه مردم فاسدند، شرابخانه ها همه بازند و ـ عرض می کنم که ـ جاهای فساد همه بازند! اگر یک جایی باشد که خوب باشد، آن جا دیگر تهذیب اخلاق لازم نیست، نمی شود، باطل است! اینها یک چیزهائی است که اگر دست سیاست در کار نبود، ابلهانه بود، لکن آنها می فهمند دارند چی می کنند. آنها می خواهند ما را کنار بزنند.

بله، البته آن پر کردن دنیا را از عدالت، آن را ما نمی توانیم [پر[بکنیم. اگر می توانستیم، می کردیم، اما چون نمی توانیم بکنیم ایشان باید بیایند. الان عالم پر از ظلم است. شما یک نقطه هستید در عالم، عالم پر از ظلم است. ما [اگر] بتوانیم جلوی ظلم را بگیریم، باید بگیریم؛ تکلیفمان است. ضرورت اسلام و قرآن [است] تکلیف ما کرده است که باید

برویم همه کـار را بکنیم. امـا نمی توانیم بکنیم؛ چون نمی توانیم بکنیم، بایـد او بیایـد تـا بکنـد. اما ما بایـد فراهم کنیم کار را. فراهم کردن اسـباب این است که کار را نزدیک بکنیم، کار را همچو بکنیم که مهیا بشود عالم برای آمدن حضـرت سـلام اللّه علیه در هر صورت، این مصـیبتهایی که هست که به مسـلمانها وارد شـده است و سیاسـتهای خارجی دامن بهش زده انـد، برای چاپیدن اینها و برای از بین بردن عزت مسلمین [است [و باورشان هم آمده است خیلی ها. شاید الان هم بسیاری باور بکنند که نه، حکومت نبایـد باشد، زمان حضـرت صاحب باید بیاید حکومت. و هر حکومتی در غیر زمان حضـرت صاحب، باطل است؛ یعنی، هرج و مرج بشود، عالم به هم بخورد تا حضرت بیاید درستش کند! ما درستش می کنیم تا حضرت بیاید.

ان شاء اللّه، خداوند اصلاح کند اینها را. و امیدوارم که خداوند این روز را بر همه ما، بر همه شما مبارک کند و دست ظالم ها را کوتاه کند و قدرت بدهد به ملت های مظلوم برای سرکوب کردن ظالمها(۱).

«و السلام علیکم و رحمه اللّه»

ص: ۶۶

۱- ۱ . صحیفه امام ، ج ۲۱ ، ص ۱۳-۱۷ .

پیام

پیام(۱)

خدمت خواهران و برادران و فرزندان عزیز مهاجرین جنگ تحمیلی «ایَدهم اللّه تعالی»

با سلام و درود به پیشگاه مقدس مولود نیمه شعبان و آخرین ذخیره امامت حضرت بقیه اللّه ارواحنا فداه و یگانه دادگستر ابدی و بزرگ پرچمدار رهایی انسان از قیود ظلم و ستم استکبار. سلام بر او و سلام بر منتظران واقعی او، سلام بر غیبت و ظهور او و سلام بر آنان که ظهورش را با حقیقت درک می کنند و از جام هدایت و معرفت او لبریز می شوند.

سلام بر ملت بزرگ ایران که با فداکاری و ایثار و شهادت راه ظهورش را هموار می کنند و سلام بر شما خواهران و برادران مهاجر که بدون شک در جنگ تحمیلی از کسانی هستید که صدمه فراوان روحی و جسمی و مالی خورده اید. شما عزیزان در زمان یورش وحشیانه صدام پس از روزها دفاع قهرمانانه اضطرارا محل زندگی و راحتی خود را ترک نموده و حقیقتا به زندگی پر مشقت در نقطه ای دور از خانه و کاشانه خویش تن داده اید. شما مهاجرین عزیز جنگ تحمیلی، لحظه لحظه جنگ و سختیهای آن را درک کرده اید. ان شاء اللّه جمهوری اسلامی در آینده ای نه چندان دور شهرها و روستاهای شما را بهتر از قبل در اختیار شما خواهد گذاشت، ولی باید خود به کمک مسؤولان آمده و در نوسازی و مهیاسازی شهر و روستاهاتان آنان را یاری نمایید.

---

۱ - ۱ . زمان: ۲ فروردین ۱۳۶۸/۱۴ شعبان ۱۴۰۹ ، مکان: تهران، جماران، موضوع: لزوم استقامت در مقابل هجوم نظامی، سیاسی و فرهنگی جهانخواران، مناسبت: نیمه شعبان، میلاد حضرت مهدی«عج» ، مخاطب: مهاجرین جنگ تحمیلی.

بحمد اللّه فرزندان خردسال آن روز شما، امروز جوانانی شده اند که مانند سایر برادران و خواهران خود از میهن اسلامی شان دفاع خواهند کرد.

همه می دانند که تحمل هشت سال فشار و سختی فقط برای اسلام عزیز بوده است، لذا مسؤولین باید در دفاع از اسلام محکمتر از همیشه با تمام توان در مقابل تجاوز نظامی، سیاسی و فرهنگی جهانخواران بایستند، چرا که امروز دنیای استکبار خصوصا غرب خطر رشد اسلام ناب محمدی صلی الله علیه و آله وسلم را علیه منافع نامشروع خود درک کرده است.

امروز غرب و شرق به خوبی می دانند که تنها نیرویی که می تواند آنان را از صحنه خارج کند، اسلام است. آنها در این ده سال انقلاب اسلامی ایران ضربات سختی از اسلام خورده اند و تصمیم گرفته اند که به هر وسیله ممکن آن را در ایران که مرکز اسلام ناب محمدی است نابود کنند. اگر بتوانند با نیروی نظامی، اگر نشد، با نشر فرهنگ مبتذل خود و بیگانه کردن ملت از اسلام و فرهنگ ملی خویش و اگر هیچ کدام از اینها نشد، ایادی خود فروخته خود از منافقین و لیبرالها و بی دینها را که کشتن روحانیون و افراد بیگناه برایشان چون آب خوردن است و در منازل و مراکز ادارات نفوذ می دهند که شاید به مقاصد شوم خود برسند. و نفوذیها بارها اعلام کرده اند که حرف خود را از دهان ساده اندیشان موجّه می زنند.

من بارها اعلام کرده ام که با هیچ کس در هر مرتبه ای که باشد عقد اخوت نبسته ام. چهارچوب دوستی من در درستی راه هر فرد نهفته است. دفاع از اسلام و حزب اللّه اصل خدشه ناپذیر سیاست جمهوری اسلامی است. ما باید مدافع افرادی باشیم که منافقین سرهاشان را در مقابل زنان و فرزندانشان در سر سفره افطار گوش تا گوش بریدند. ما

باید دشمن سرسخت کسانی باشیم که پرونده های همکاری آنان با امریکا از لانه جاسوسی بیرون آمد. ما باید تمام عشقمان به خدا باشد نه تاریخ. کسانی که از منافقین و لیبرالها دفاع می کنند، پیش ملت عزیز و شهید داده ما راهی ندارند. اگر ایادی بیگانه و ناآگاهان گول خورده که بدون توجه بلندگوی دیگران شده اند، از این حرکات دست برندارند، مردم ما آنها را بدون هیچ گونه گذشتی طرد خواهند کرد.

مسؤولان ما باید بدانند که انقلاب ما محدود به ایران نیست. انقلاب مردم ایران نقطه شروع انقلاب بزرگ جهان اسلام به پرچمداری حضرت حجت ارواحنا فداه است که خداوند بر همه مسلمانان و جهانیان منت نهد و ظهور و فرجش را در عصر حاضر قرار دهد. مسائل اقتصادی و مادی اگر لحظه ای مسؤولین را از وظیفه ای که بر عهده دارند منصرف کند، خطری بزرگ و خیانتی سهمگین را به دنبال دارد. باید دولت جمهوری اسلامی تمامی سعی و توان خود را در اداره هر چه بهتر مردم بنماید، ولی این بدان معنا نیست که آنها را از اهداف عظیم انقلاب که ایجاد حکومت جهانی اسلام است منصرف کند.

مردم عزیز ایران که حقا چهره منور تاریخ بزرگ اسلام در زمان معاصرند، باید سعی کنند که سختیها و فشارها را برای خدا پذیرا گردند تا مسؤولان بالای کشور به وظیفه اساسی شان که نشر اسلام در جهان است برسند و از آنان بخواهند که تنها برادری و صمیمیت را در چهارچوب مصلحت اسلام و مسلمین در نظر بگیرند. چه کسی است که نداند مردم عزیز ما در سختی هستند و گرانی و کمبود بر طبقه مستضعف فشار می آورد، ولی هیچ کس هم نیست که نداند پشت کردن به فرهنگ دول دنیای امروز و پایه ریزی فرهنگی جدید بر مبنای اسلام در جهان و برخورد قاطع اسلامی با امریکا و شوروی، فشار و سختی و شهادت و

ص: ۶۹

گرسنگی را به دنبال دارد و مردم ما این راه را خود انتخاب کرده اند و بهای آن را هم خواهند پرداخت و بر این امر هم افتخار می کنند. این روشن است که شکستن فرهنگ شرق و غرب، بی شهادت میسر نیست.

من بار دیگر از مسؤولین بالای نظام جمهوری اسلامی می خواهم که از هیچ کس و از هیچ چیز جز خدای بزرگ نترسند و کمرها را ببندند و دست از مبارزه و جهاد علیه فساد و فحشای سرمایه داری غرب و پوچی و تجاوز کمونیزم نکشند که ما هنوز در قدمهای اول مبارزه جهانی خود علیه غرب و شرقیم.

مگر بیش از این است که ما ظاهرا از جهانخواران شکست می خوریم و نابود می شویم؟ مگر بیش از این است که ما را در دنیا به خشونت و تحجر معرفی می کنند؟ مگر بیش از این است که با نفوذ ایادی قاتل و منحرف خود در محافل و منازل، عزت اسلام و مسلمین را پایکوب می کنند؟ مگر بیش از این است که فرزندان عزیز اسلام ناب محمدی در سراسر جهان بر چوبه های دار می روند؟ مگر بیش از این است که زنان و فرزندان خردسال حزب اللّه در جهان به اسارت گرفته می شوند؟ بگذار دنیای پست مادیت با ما چنین کند ولی ما به وظیفه اسلامی خود عمل کنیم.

امروز بیشتر از هر زمانی کینه و دشمنی استکبار علیه اسلام ناب محمدی بر ملا شده است. بسیج عمومی آنان در دفاع از یک خود فروخته و نویسنده مزدور گویای این واقعیت است و شاید آنان این همه فضاحت و بی آبروی شان را به خاطر رسیدن به هدف شوم خود پیش بینی نکرده بودند که امروز با سرافکندگی و خواری از کرده خود پشیمان و با ذلت مراجعت می کنند.

احتمالاً قضیه مبارزه با حجاب زنان مسلمان در فضای آموزشی،

حرکتی انحرافی برای کمرنگ کردن جلوه عظیم دفاع جهان اسلام از رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می باشد. گرچه خود این واقعه هم از دردهایی است که ملتهای اسلامی گرفتار آن شده اند که چگونه در دنیای به اصطلاح آزاد، الزام زنان و دختران مسلمان به رفع حجاب عین دموکراسی است و فقط ما که گفته ایم کسی که به پیغمبر اسلام صلی الله علیه و آله وسلم توهین کند و اجماع فقهای مسلمین فتوا به اعدام آن می دهند، خلاف آزادی است! راستی چرا دنیا در برابر کسی که اجازه ندهد تا دختران مسلمان به دلخواه خود با پوشش اسلامی در دانشگاهها درس بخوانند یا تدریس کنند، ساکت نشسته است؟ جز این است که تفسیر و تأویل آزادی و استفاده از آن در اختیار کسانی است که با اساس آزادی مقدس مخالفند؟ امروز خداوند ما را مسؤول کرده است، نباید غفلت نمود. امروز با جمود و سکون و سکوت باید مبارزه کرد و شور و حال حرکت انقلاب را پا بر جا داشت. من باز می گویم همه مسؤولان نظام و مردم ایران باید بدانند که غرب و شرق تا شما را از هویت اسلامی تان _ به خیال خام خودشان _ بیرون نبرند، آرام نخواهند نشست. نه از ارتباط با متجاوزان خشنود شوید و نه از قطع ارتباط با آنان رنجور، همیشه با بصیرت و با چشمانی باز به دشمنان خیره شوید و آنان را آرام نگذارید که اگر آرام گذارید، لحظه ای آرامتان نمی گذارند.

البته ما از زحمات وزارت امور خارجه قدردانی می کنیم و آنها باید با جدیت به کار خود ادامه دهند که ان شاء اللّه در انجام وظیفه بزرگ الهی و سیاسی خود موفق خواهند بود.

از خداوند متعال می خواهم تا مهاجرین عزیزمان را هر چه زودتر به خانه و کاشانه خود برساند و تلخی غربتها و سختیها را به شیرینی مراجعتشان مبدل سازد.

ص: ۷۱

در خاتمه لازم است از همه کسانی که از مهاجرین عزیز جنگ تحمیلی پذیرایی کرده و می کنند و همچنین از مسؤولین محترم بنیاد مهاجرین که زحمات زیادی متحمل شده اند، تشکر و قدردانی نمایم. «و السلام علیکم و رحمه اللّه و برکاته».(۱)

روح اللّه الموسوی الخمینی

۱- ۱ . صحیفه امام ، ج ۲۱ ، ص ۳۲۵ _ ۳۲۹.

سخنرانی

سخنرانی

(۱)

بِسْمِ اللّه ِ الرَّحمنِ الرّحیم

ماه مبارک رمضان، ماه نبوت

این عید سعید بر همه مسلمین جهان و مستضعفان مبارک باد. ما در ماه شعبان هستیم و چند روز دیگر در ماه رمضان واقع می شویم. ماه رمضان، ماه نبوت است و ماه شعبان، ماه امامت. ماه رمضان، لیله القدر دارد و ماه شعبان، شب نیمه شعبان دارد که تالی لیله القدر است. ماه رمضان مبارک است؛ برای اینکه لیله القدر [دارد] و ماه شعبان مبارک است؛ برای اینکه نیمه شعبان دارد. ماه رمضان مبارک است؛ برای اینکه نزول وحی در او شده است یا به عبارت دیگر، معنویت رسول خدا وحی را نازل کرده است. و ماه شعبان معظم است؛ برای اینکه ماه ادامه همان معنویات ماه رمضان است. این ماه مبارک رمضان جلوه لیله القدر است که تمام حقایق و معانی در او جمع است. و ماه شعبان، ماه امامان است که ادامه همان است. در ماه مبارک رمضان، مقام رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم به ولایت کلی الهی بالأصاله تمام برکات را در این جهان بسط داده است. و ماه شعبان، که ماه امامان است، به برکت ولایت مطلقه، به تبع رسول اللّه همان معانی را ادامه می دهد.

پس ماه رمضان ماهی است که تمام پرده ها را دریده است و وارد شده است جبرئیل امین بر رسول خدا و به عبارت دیگر، وارد کرده

---

۱ - ۱ . مکان: تهران، حسینیه جماران، موضوع: قداست و میمنت ماه شعبان و رمضان و ادعیه وارده ، مناسبت: میلاد حضرت ولی عصر امام زمان«عج»، حضار: کروبی، مهدی (نماینده امام و سرپرست بنیاد شهید) ــ محتشمی، سید علی اکبر (وزیر کشور) ــ رسولی (نماینده امام در بنیاد مسکن) ــ انصاری، مجید (سرپرست زندانها) ــ خانواده های شهدای لبنان ــ خانواده های شهدا، مفقودان و اسرای شهرهای رامسر، تهران اردبیل ــ خانواده های شهدای بنیاد مستضعفان ــ استانداران، معاونان و مشاوران وزارت کشور ــ اعضای بنیاد مسکن ــ معاونان و مدیران کل زندانهای سراسر کشور ــ فرماندهان لشکر ثاراللّه.

است پیغمبر اکرم جبرئیل امین را در دنیا. و ماه شعبان، ماه ولایت است و همه این معانی را ادامه می دهد. ماه رمضان مبارک است که قرآن بر او وارد شده است. و ماه شعبان مبارک است که ادعیه ائمه علیهم السلام در او وارد شده است. ماه مبارک رمضان [است]که قرآن را وارد کرده است. قرآن مشتمل بر تمام معارف است و تمام مایحتاج بشر است و ماه شعبان، که ماه امامان است، ادامه همان حقیقت است و همان معانی در تمام دوره ها.

آن چیزی که در قرآن به طور اسرار است، در ادعیه ائمه ما به طور اسرار است. در دعای شعبانیه می خوانیم که عرض می کند به خدا: «وَاجْعَلْنی مِمَّنْ نادَیْتَهُ فَاَجابَکَ وَ لا حَظْتَهُ فَصَعِقَ لِجَلالِکَ فَناجَیْتَهُ سِرّا وَ عَمِلَ لَکَ جَهْرا».(۱) مسأله «صعق» را می آورد در میان؛ همان معنایی که در قرآن کریم راجع به حضرت موسی می گوید: «فَلَمّا تَجَلّی رَبُّهُ لِلْجَبَلِ»(۲) و موسی در «صعق» واقع شد. این ماه صعق است و این هم ماهی است که همان صعق را می خواهد. این ماه تجلی الهی است بر پیغمبر اکرم و این ماه تجلی الهی به تبع پیغمبراکرم بر امامان است. حضرت مهدیسلام اللّه علیه ابعاد مختلفه دارد که آنچه که برای بشر واقع شده است، بعض ابعاد اوست؛ چنانچه آنچه از قرآن و پیغمبر اکرم برای بشر معلوم شده است، بعض ابعاد آن معنویات است؛ معنویاتی در قرآن است که برای هیچ کس جز پیغمبر اکرم و کسانی که شاگرد او هستند و از او استفاده کرده اند، کشف نشده است. و در ادعیه ما مسائلی است که همان طور

۱- ۱ . «مرا از کسانی قرار ده که او را ندا دادی پس تو را اجابت کرد و او را دیدی، پس برای جلال تو بیهوش شد، و مناجات پنهانی کردی و او برای تو آشکارا عمل کرد». مفاتیح الجنان، اعمال مشترکه ماه شعبان، مناجات شعبانیه.

۲- ۲ . سوره اعراف، آیه ۱۴۳: «پس چون خداوند بر کوه تجلی کرد».

است؛ همان طوری که رسول اکرم به حسب واقع، حاکم بر جمیع موجودات است؛ حضرت مهدی همان طور حاکم بر جمیع موجودات است. آن خاتم رسل است و این خاتم ولایت. آن خاتم ولایت کلی بالأصاله است و این خاتم ولایت کلی به تبعیت است. پس این دو ماه، ماه هایی هستند که باید ما راجع به آنها احترام قائل بشویم و ادعیه ای [را] که در این ماه مبارک؛ ماه معظم شعبان وارد شده است و پس از آن در ماه مبارک رمضان وارد شده است بخوانیم و درش تدبر کنیم.

مفسرانی که اهل این معانی هستند، ادعیه ائمه را تفسیر کنند! مناجات شعبانیه از مناجاتهایی است که کم نظیر است؛ مثل دعای ابوحمزه که از حضرت سجاد وارد شده است، آن هم کم نظیر است و این هم کم نظیر است. دعای کمیل در شعبان وارد شده است و یکی از ادعیه ای است که در پانزده شعبان، شب پانزده شعبان خوانده می شود، مشتمل بر اسراری است که دست ما از آن کوتاه است. از ائمه هدی ادعیه ای وارد شده است که مضامین آنها را باید تأمل کرد، و آن هایی که اهل نظر هستند، اهل معرفت هستند بر آن ها شرح کنند؛ آنها را به مردم ارائه بدهند، اگر چه هیچ کس نمی تواند آن چیزی [را] که به حسب واقع هست، شرح کند.

ما از این مسأله باید بگذریم و همان اکتفا کنیم به اینکه ما تابع هستیم. و ما قائل به این هستیم که نور نبوت و نور امامت از صدر خلقت بوده است و تا آخر خواهد بود.

نقشه های دشمنان برای نجات صدام

در ماه مبارک، جنگ بدر واقع شده است. اینهایی که به هر بهانه ای، می خواهند مهلت برای صدام بگیرند، اخیرا هم باز متشبث شده اند به

اینکه در ماه مبارک آتش بس باشد؛ [می گویند:] مهلت بدهید به این جنایتکار که در ماه مبارک تجهیز کند خودش را و بعد از ماه مبارک بدتر از اول، حمله کند؛ یک جنایتکاری که از هیچ امری از امور نمی گذرد و به هیچ قشری از اقشار رحم نمی کند و به اهل کشور خودش هم رحم نمی کند؛ و آنها را در تحت فشارها و کشتارها قرار می دهد و دائما درصدد فرصت است برای اینکه خودش را تحمیل کند بر همه منطقه. آنهایی که تبع امریکا هستند، آنها دعوت می کنند ما را بر اینکه در ماه مبارک رمضان آتش بس! در سال قبل بود یا سال جلویی بود که دست اندرکارهای عراق می گفتند که ماه حرام است، جنگ حرام است. اینها باز این مطلب را هم نفهمیدند که ماه رجب ماه حرام است، نه ماه رمضان. ماه رمضان ماه جنگ است.

ملت ما باید متوجه باشند به دسیسه های قدرت های بزرگ، که در هر فرصتی دسیسه ای ایجاد می کنند. و ما باید هشیار باشیم و گول اینها را نخوریم و ماه رمضان را مهلت ندهیم به این جنایتکار که مجهز بشود و باز به شرارت خودش ادامه بدهد. این شخص الآن در لب گودال است؛ لب گودال جهنم است. و شما جوانها و شما مردم باید این را ثابت کنید [که] الان هم جهنم محیط بر اوست. الان هم این زندگی ای که او می کند زندگی جهنمی است و آن اخلاقی که دارد اخلاق جهنمیان است. بر ماست که به هیچ یک از این بوقهای تبلیغاتی و آنهایی که تبع آنها هستند یا از زبان امریکا صحبت می کنند یا اشتباه می کنند در امور راجع به این که جنگ را باید پایان داد، هیچ گوش ندهیم. جنگ ممکن نیست پایان بپذیرد، الّا به رفتن این حزب فاسد، ان شاء اللّه.

و مرگ بر همه ظالمهای دنیا. مرگ بر آن هایی که دارند مردم را و ملتها را می چاپند و با تبلیغات خودشان، خودشان را یک ملت یا یک

دولت صلح طلب حساب می کنند اینها در حال مرگ هستند. آنی که باقی است خدای تبارک و تعالی است. آن که هست و همیشه هست او است. و آن که اهل سعادت است، آنی است که تقوا داشته باشد. تبعیت داشته باشد از اسلام. و تبعیت از اسلام اگر ما داریم، باید هم دشمنان اسلام را سرکوب کنیم تا آن اندازه ای که می توانیم و هم باید بین دوستان خودمان محبت ایجاد کنیم.

ص: ۷۷

حفظ وحدت و دوری از اختلاف

آقای محتشمی[(۱)] ــ سلمه اللّه ــ گفتند که استاندارها در اینجا هستند یا جمعی از اشخاصی که مسؤولین هستند. آقایان باید، آقایان استاندارها باید توجه کنند که وحدت خودشان را و وحدت خودشان با ملت را حفظ کنند، که ما هرچه داریم به برکت خدا و عنایت او از این ملت داریم. آن که شما را به این مسند نشانده است، اگر مسند داشته باشید، ملت است. آن که دست ظلم را از شما کوتاه کرده است و عدالت را می خواهد اجرا کند همین ملت است؛ همین جوانهایی هستند که الان در راه اسلام فداکاری می کنند. باید وحدت داشته باشید تا حفظ بشوید. دسیسه ها برای ایجاد اختلاف است. و شما توجه داشته باشید که یک کلمه اختلاف آمیز از گناهان بزرگی است که مشکل است که خدای تبارک تعالی بیامرزد، چه این کلمه صادر بشود از دشمن های ما، چه این کلمه صادر بشود از دوستان ما، چه از اشخاصی که ادعای قداست می کنند و چه از اشخاصی که این ادعا را ندارند. یک کلمه اختلاف انگیز در یک همچو موقعی، که اسلام در معرض خطر کفر است، این از گناهانی است که نمی شود به این زودی ازش گذشت. شما فردا وارد می شوید بر خدای تبارک و تعالی و آنجا جواب باید بدهید. آنهایی که ما را دعوت می کنند به صلح و سازش، در محضر خدا هستند و جواب باید بدهند. آنهایی که ما را دعوت می کنند به آتش بس در محضر خدا هستند و جواب باید بدهند. توجه کنید به همه امور و وحدت را حفظ کنید تا خدای تبارک و تعالی عنایتش را مستدام کند و شما را به سعادت برساند.

۱- ۱ . آقای علی اکبر محتشمی، وزیر کشور.

و من امیدوارم که این ملت شریف سعادت دو چندان پیدا کند. و این رزمندگان معظم از هر صنفی که هستند و از هر قشری که هستند، اینها مؤید باشند به تأییدات الهی. و ملت ایران توجه بکند که امروز روزی است که باید مجهز بشود تا این جرثومه فساد را از بن در آورد. خداوند ان شاء اللّه، شما را توفیق بدهد و دشمنان شما را هدایت کند. و اگر نشده اند جزا بدهد.(۱)

۱- ۱ . صحیفه امام ، ج ۲۰ ، ص ۲۴۸-۲۵۲.

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ.ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان -خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

قائمیه
مرکز تحقیقات رایانه ای
اصفهان

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی
www.Ghaemiyeh.com
www.Ghaemiyeh.net
www.Ghaemiyeh.org
www.Ghaemiyeh.ir
مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.
۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

